

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO

**ANALIZA JAVNIH NAROČIL V DOMU STAREJŠIH
OBČANOV ILIRSKA BISTRICA**

Ljubljana, september 2010

METKA SUŠELJ

IZJAVA

Študentka Metka Sušelj izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom prof. dr. Marka Hočevarja, in da dovolim njegovo objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne _____

Podpis: _____

KAZALO

UVOD	1
1 SPLOŠNO O JAVNIH NAROČILIH	2
1.1 Pojmi nabava, naročilo in javno naročilo	2
1.2 Zakonodaja s področja javnega naročanja.....	3
1.3 Opredelitev naročnika in ponudnika.....	4
2 NAČELA, POSTOPKI IN NAČINI, MERILA IN POGOJI TER REVIZIJA JAVNIH NAROČIL	5
2.1 Načela o javnem naročanju	5
2.1.1 Načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti	5
2.1.2 Načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki	5
2.1.3 Načelo transparentnosti javnega naročanja	6
2.1.4 Načelo enakopravnosti obravnave ponudnikov	6
2.1.5 Načelo sorazmernosti	6
2.2 Vrste postopkov in načini javnega naročanja.....	7
2.2.1 Odprti postopek	8
2.2.2 Postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti	9
2.2.3 Konkurenčni dialog	9
2.2.4 Postopek s pogajanjem po predhodni objavi	9
2.2.5 Postopek zbiranja ponudb brez predhodne objave.....	9
2.2.6 Postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi	10
2.2.7 Postopek oddaje naročila male vrednosti	10
2.3 Posebni načini javnega naročanja.....	10
2.4 Merila in pogoji javnega naročanja.....	12
2.5 Revizija javnih naročil.....	13
3 POMEN AGENCIJ ZA JAVNO NAROČANJE IN ZELENA JAVNA NAROČILA	14
3.1 Pomen agencij za javno naročanje	14
3.2 Zelena javna naročila.....	16
4 PRIMER IZVEDBE JAVNEGA NAROČILA BLAGA PO POSTOPKU ODDAJE NAROČIL PO 5. Odstavku 24. Člena ZJN-2B 17	
4.1 Predstavitve Doma starejših občanov Ilirska Bistrica.....	18
4.2 Opis postopka javnega naročanja »Dobava in montaža električnih negovalnih postelj«.....	18
4.2.1 Razpisna dokumentacija.....	19
4.2.2 Predložene ponudbe	23
4.2.3 Odločitev o oddaji naročila	23
4.3 Statistična analiza javnih naročil v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica.....	24
SKLEP	26
LITERATURA IN VIRI	27
PRILOGE	

KAZALO TABEL

Tabela 1: Mejne vrednosti brez DDV po ZJN-2B po postopkih.....	8
--	---

KAZALO SLIK

Slika 1: Povezava formalnih postopkov naročnikov s nabavo gospodarskih družb s javnim naročanjem	1
Slika 2: Skupno število javnih naročil po letih v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica v obdobju 2007-2009	25

UVOD

Današnji načini poslovanja in prostor v katerem Slovenija je, silijo k čim boljši ureditvi poslovanja javnega kot tudi zasebnega sektorja, da medsebojno poslujejo čim bolj učinkovito, poskušajo zagotoviti čim višjo finančno disciplino porabe proračunskih sredstev. Ravno ta povezava med javnim in zasebnim sektorjem so javna naročila. V našem prostoru je njihova ureditev podrejena Evropski uniji, s strani Evropske komisije katera določa direktive. Tudi zakonsko so javna naročila izredno strukturno urejena in doživljajo na tem področju ogromno sprememb ravno zato, da je Slovenija v koraku s Evropsko unijo. O tem priča podatek, da so javna naročila v letu 2008 v državah članicah Evropske unije v povprečju znašala 16% Bruto domači proizvod (v nadaljevanju BDP) v Sloveniji 10% BDP, v naslednjem letu (2009) pa so znašala v Evropski uniji v povprečju 17% BDP in v Sloveniji 13% BDP, kar pomeni da je javni sektor vedno večji porabnik sredstev v Evropski uniji, kar posledično lahko hitro privede do sprememb, predvsem zato ker porablja javni denar. Zato, ima veliko večji pomen, kot kakšen drugi sektor. Tudi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju (Ur.l. RS, št.128/2006, št.16/2008 št.19/2010 v nadaljevanju ZJN-2B), sprejeta s strani vlade Republike Slovenije v marcu 2010 prinaša nekaj sprememb.

Javno naročanje naj bi zagotavljalo transparentno porabo javnih sredstev in zaupanje davkoplačevalcev ter omogočalo zdravo konkurenco. Javno naročanje zajema vse postopke od sklepa o začetku naročila do podpisa pogodbe, poleg tega pa posega v ugotavljanje potrebe in optimiranja oskrbe že pred izbiranje izvajalca, pa tudi v samo izvedbo pogodbe in v čas uporabe pridobljenega. Urejanje javnega naročanja pomeni, da se naročniku odvzame samovoljno odločanje o izbiri sopogodbениkov in se ta izbira podredi konkurenci (Lah, 2007, str. 37).

Namen diplomske naloge je opisati celotno ureditev javnih naročil in predstaviti javno naročanje tudi empirično. V uvodnem poglavju predstavim pojem naročila in javnega naročila, poudarek je na spremembi zakonodajnega področja, kjer opišem vse pomembnejše novosti katere spremembe in dopolnitve zakona prinašajo. V drugem poglavju nadaljujem s teoretičnim opisom načel javnega naročanja, predstavim pojem naročnika in ponudnika, opišem postopke in načine javnega naročanja ter merila in pogoje javnega naročanja. Poglavje zaključim z revizijo javnih naročil. V tretjem poglavju opredelim pomen agencij za javna naročila in zelena javna naročila, katera so v zadnjem času dosegla v našem prostoru izreden pomen. V zadnjem poglavju na empiričnem primeru Doma starejših občanov Ilirska Bistrica (v nadaljevanju Zavod) predstavim zavod, nadaljujem s predstavitvijo primera javnega naročila ter zaključim s statističnim povzetkom javnega naročanja v Zavodu.

Cilj diplomske naloge je predvsem spoznati in predstaviti javno naročanje, celoten potek javnega naročila, z upoštevanjem vseh sprememb na tem področju, spoznati kako javno naročanje poteka v praksi, ter smiselno povzeti videnja ter razumevanje tega področja.

1 SPLOŠNO O JAVNIH NAROČILIH

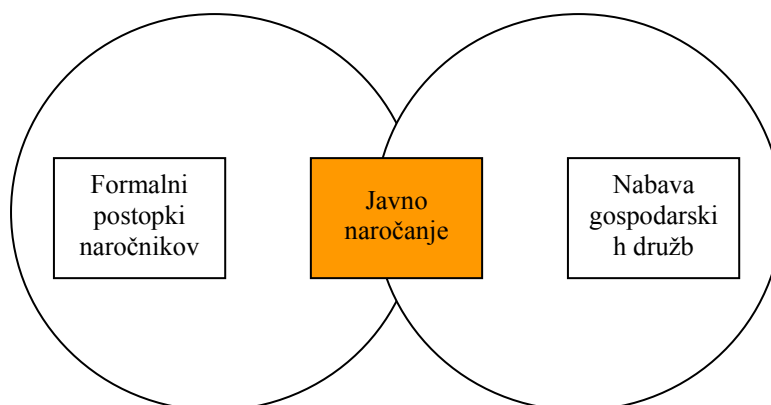
1.1 Pojmi nabava, naročilo in javno naročilo

Nabava ni le poslovna funkcija proizvodnih podjetij, ampak pomembna dejavnost distribucijskih ter javnih in zasebnih storitvenih organizacij. Pojem nabava obsega predvsem nakupovanje surovin, materiala, polizdelkov, sestavnih in rezervnih delov, energije in trgovskega blaga za porabo v proizvodnem procesu, preprodajo ali uporabo v javnem sektorju (Potočnik, 2002, str. 20). Na splošno lahko trdimo, da odločanje vladnih institucij o nabavi ni dovolj pregledano zaradi številnih zainteresiranih udeležencev, pogostih konfliktih interesov, ki nastajajo med njimi, in številnih političnih vplivov, ki jih moramo upoštevati. Posledice zapletenosti in dolgega trajanja odločitvenega procesa so višji stroški od načrtovanih pri daljših dobavnih rokih. Vladne nabave so pogosto povezane s političnimi cilji ob hkratni zahtevi, da morajo biti finančni viri porabljeni čim učinkoviteje (Potočnik, 2002, str. 336-337).

Naročilo je v prvi vrsti institut civilnega prava, s katerim lahko opredelimo pogodbo, na podlagi katere se pogodbeni stranki zavežeta, da bosta druga drugi nekaj dali, storili ali dopustili. Najpogostejše so pogodbe, pri katerih ena stranka nekaj da, stori ali dopusti v zameno za plačilo nasprotne stranke (Avberht et al., 2008, str. 35).

Definicijo javnih naročil, različni avtorji različno razlagajo. Bagon in drugi (2008, str. 80) opredelijo javno naročanje širše, torej so javna naročila tisti postopki, ki jih definira Zakon o javnem naročanju, katerim je lastna formalnost postopkov, učinkovitost rabe javnih sredstev in gospodarska oddaja naročil. Gre torej za nek presek strogo obličnih postopkov, ki se zahtevajo od naročnikov, ko izvršujejo svoja oblastna pooblastila na eni strani in na drugi liberalnost postopkov posameznikov, ko naročajo v okviru zadovoljevanja svojih potreb.

Slika 1: Povezava formalnih postopkov naročnikov s nabavo gospodarskih družb s javnim naročanjem

Vir: J. Bagon et al., Priročnik za javne menedžerje, 2006, str. 80.

1.2 Zakonodaja s področja javnega naročanja

S pravno ureditvijo javnih naročil posegajo zakonodaje s pravili javnopravne narave v določeno področje pogodbenih razmerij. Namen zakonodaje praviloma ni v tem, da bi celovito uredile sklepanje pogodbe z javnim sektorjem. To tudi ni potrebno, saj narava teh pogodbenih razmerij ne terja v celoti drugačne ureditve. Zakonodaje želijo na drugačen način s kongentnimi pravili urediti le postopke oddaje naročila, to je sklepanje pogodbe, predvsem pa izbiro pogodbene stranke (Mužina & Planinšič, 2010, str. 14-31).

Postopek naročanja je bil v Sloveniji povzdignjen v pravno normo šele leta 1997 s sprejetjem prvega zakona o javnih naročilih (Ur.l. RS, št. 24/1997 v nadaljevanju ZJN). Leta 1999 je bil sprejet Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja. Leta 2000 pa je bil sprejet Zakon o javnih naročilih, ki naj bi poenostavil postopke javnega naročanja in v popolnosti uskladal področje oddaje javnih naročil s pravili Evropskih skupnosti. V letu 2003 je bil noveliran zakon o javnih naročilih ZJN-1 (Ur.l. RS, št. 36/2004). Na podlagi zahteve po implementaciji novih direktiv, sta bila tudi v slovenskem pravnem prostoru sprejeta dva nova zakona, ki urejata to področje in sicer Zakon o javnem naročanju ZJN-2 (Ur.l. RS, št. 128/2006) in Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev ZJNVETPS (Ur.l. RS, št. 128/2006) (Čampa et al., 2007, str. 17-18).

ZJN ki jih je Državni zbor sprejel 19. decembra 2003 z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih naročilih, ZJN – 1A, so ZJN –1 spremenile v več kot 100 načelih, so pomenile prilagoditev evropskim direktivam (Matas & Planinšič, 2010, str. 13-15). Državni zbor je prvo novelo zakona sprejel 1. februarja 2008 v Uradnem listu RS. Vzrok za spremembo zakona je bila želja po večjem pomenu »tržne cene« v postopkih javnega naročanja in zato tudi po boljši opredelitvi instituta »nesprejemljivost ponudbe«, odločitvi ocenjene vrednosti javnega naročila, nujnosti izvedbe elektronske dražbe in večji transparentnosti postopka s pomočjo statističnega sporočanja oddanih določil, izgradnja enotnega informacijskega sistema, ki bi ga omogočili na Portalu javnih naročil. Prav tako je eno pomembnejših določil izgradnja enotnega informacijskega sistema, ki bi omogočil oddajo elektronskih javnih naročil za naročnike.

Druga sprememba, ki jo je doživel Zakon o javnem naročanju je prišla v marcu 2010. Državni zbor je sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju (v nadaljevanju ZJN-2B) in Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev (ZJNVETPS-B). Razlogi za sprejem so predvsem dvojni. V prvi vrsti so v slovenski pravni red prenaša pravovarstvena Direktiva št. 2007/66 ES. Zaradi tega prenosa vsebuje ZJN-2B določbe o izpodbojnosti in ničnosti pogodbe za izvedbo javnih naročil, to pa ima za posledico tako razveljavitev pogodb in kazensko globo kot obliko alternativne kazni, nove kazenske določbe pa so z novelo določene tudi za ponudnike. Prav tako želi zakon odpraviti nekatere pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri izvajanju veljavnega ZJN-2A (Matas & Planinšič, 2010, str. 15-18).

Cilji zakona so ureditev povečanega pomena »tržne cene« v postopkih javnega naročanja, ureditev statističnega poročanja v zvezi s portalom in zagotovitev vzpostavitve sistema za elektronsko javno naročanje. Temeljni cilj zakona je, da naročniki v postopku javnega naročanja pridobijo najugodnejšo ponudbo. Slednja mora biti primerljiva s cenami, ki veljajo za predmetna javna naročila na trgu. **Namen zakona** namreč ni dosežen v primerih, ko naročnik po izvedbi postopka javnega naročanja izbere najugodnejšega ponudnika, katerega ponudba je še vedno višja od cene, ki velja za takšno javno naročilo na trgu. Obenem novela bolj jasno ureja okvirni sporazum in dinamični nabavni sistem, objave obvestil o javnih naročilih, neposredna plačila podizvajalcem s čimer se zasleduje cilj večje finančne discipline ter kazni za neresnične izjave ponudnikov. Za vsa naročila, ne glede na vrednost, je na portalu javnih naročil obvezna objava obvestila o javnem naročilu, s čimer se zagotavlja večja preglednost javnih naročil in lažji dostop malih in srednjih podjetij do tega trga (Matas & Planinšič, 2010, str. 17-18).

1.3 Opredelitev naročnika in ponudnika

Javni naročniki so osebe, ki so pri naročanju blaga, storitev ali gradenj zavezane ravnati po pravilih o javnem naročanju (Avberht et al., 2008, str. 73). Matas in Planinšič (2010, str. 58) opredelita naročnike: da so to organi Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti, javni skladi, javne agencije, javni zavodi, javni gospodarski zavodi in druge osebe javnega prava. ZJN-2B opredeljuje pravno osebo, kot tisto osebo, ki je ustanovljena za opravljanje dejavnosti, ki so v splošnem interesu in ki nimajo industrijskega ali poslovnega značaja, ki je pravna oseba in je v višini več kot 50% financirana iz sredstev organov Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti ali drugih oseb javnega prava ali ti organi opravljajo nadzor nad poslovanjem take osebe. Za naročnika se šteje tudi združenje, ki ga oblikuje eden ali več naročnikov. Informativni seznam naročnikov je predloga uredbe, ki jo izda Vlada Republike Slovenije. Ministrstvo pristojno za finance, pa redno obvešča Komisijo o spremembah na seznamu naročnikov.

Seznam naročnikov je informativen, kar pomeni, da mora vsak subjekt, ne glede na to, ali je uvrščen na ta seznam ali ne, po merilih ugotoviti, ali izpolnjuje pogoje za naročnika (Avberht et al., 2008, str. 73).

Ponudniki, običajno so to gospodarski subjekti, delujejo v okolju, ki ga delno sooblikujejo tudi naročniki. Pričakovati je, da se zainteresirani ponudniki dolgoročno prilagajajo zahtevam naročnikov, ker je to včasih težko, morajo naročniki paziti, da z oblikovanjem previsokih pogojev dolgoročno ne znižajo obsega možnih ponudnikov, kar bi se v prihodnosti negativno odrazilo tudi na ekonomičnosti oddaje naročil (Matas & Škufca & Mrzel, 2006, str. 44).

2 NAČELA, POSTOPKI IN NAČINI, MERILA IN POGOJI TER REVIZIJA JAVNIH NAROČIL

2.1 Načela o javnem naročanju

Avberht in drugi (2008, str. 150) menijo, da poznavanje temeljnih načel in njihovo razumevanje je pomembno tako zaradi uporabe predpisov o javnem naročanju kot celote in zaradi uporabe posamezne zakonske norme na področju javnega naročanja. Zakonodaja ne daje prednosti nobenemu načelu, torej so načela med seboj enakovredna. Ker je pravo javnega naročanja neizogibno vpeto v celoten pravni sistem in se tako prepleta z drugimi pravnimi področji, naročnike zaradi porabe javnih sredstev seveda zavezujejo tudi načela, ki izhajajo iz predpisov o javnih financah.

Ureditev, razvoj sistema javnega naročanja in njegovo izvajanje mora temeljiti na načelu prostega pretoka blaga, načelu svobode ustanavljanja, načelu prostega pretoka storitev, ki izhajajo iz Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (Ur.l RS- Mednarodne pogodbe št. 7/04,) in na načelih gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, zagotavljanja konkurence med ponudniki, transparentnosti javnega naročanja, enakopravne obravnave ponudnikov in sorazmernosti (Matas & Planinšič, 2010, str. 60).

2.1.1 Načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti

Naročnik mora izvesti javno naročanje tako, da z njim zagotovi gospodarno in učinkovito porabo javnih sredstev ter uspešno doseže cilje svojega delovanja, določene skladno s predpisi, ki urejajo porabo proračunskih in drugih javnih sredstev.

Če predmet javnega naročila dopušča in če to prispeva k večji gospodarnosti in učinkovitosti izvedbe javnega naročila, mora naročnik oblikovati razpisno dokumentacijo tako, da je mogoče ponudbo oddati po sklopih. Vendar ZJN-2B uvaja enakopravnost ponudnikov. Namreč, naročnik ne sme kakorkoli dajati prednosti ponudniku, ki bi podal ponudbo v več sklopih in mora zagotoviti enakovreden položaj tako za ponudnika, ki je oddal en sklop ali več posamičnih sklopov. Pri tem mora zagotoviti nediskriminatorno obravnavo in s tem večjo dostopnost javnega naročila gospodarskim subjektom (Matas & Planinšič, 2010, str. 60).

Preizkus gospodarnosti oddajanja javnega naročila zajema primerjavo med ciljem naročila (glede na naročnika, namen naročila in predmet naročila) in vloženimi sredstvi (Kovač, 2009, str. 8). To načelo se udejanja tako v razpisni, kot v predrazpisni fazi postopka oddaje javnega naročila (Avberht et al., 2008, str. 158).

2.1.2 Načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki

Naročnik v postopku javnega naročanja ne sme omejevati konkurence med ponudniki, zlasti ne sme omejevati možnosti ponudnikov z izbiro in izvedbo postopka, ki je v nasprotju s zakonom,

pri izvajanju javnega naročanja pa mora ravnati v skladu s predpisi o varstvu oziroma preprečevanju omejevanja konkurence. Naročnik ne sme zahtevati od ponudnika, da pri izvedbi naročila zaposli določene podizvajalce, ali da izvede kakšen drug posel, kot na primer izvoz določenega blaga ali storitev, če s posebnim zakonom ali mednarodnim sporazumom ni določeno drugače (Matas & Planinšič, 2010, str. 60). Naročniki morajo biti pazljivi ne samo pri izbiri postopka ampak še zlasti pri določitvi pogojev in meril ter pri opredelitvi predmeta saj z določitvijo le- teh lahko hitro pride, do omejevanja možnosti ponudnikov, da bi sodelovali v postopku (Avberht et al., 2008, str. 160).

2.1.3 Načelo transparentnosti javnega naročanja

Načelo se nanaša na vsa ravnanja naročnika v postopku, njihov cilj pa je zagotavljati zakonitost, preglednost in javnost postopkov oddaje javnih naročil. Naročnik mora ponudnikom omogočiti, da se enakopravno seznanijo z njegovimi potrebami in vsemi dejstvi, ki so pomembna za oddajo popolne ponudbe (Avberht et al., 2008, str. 173). Transparentnost in javnost zagotavljata nadzor nad načinom porabe javnih sredstev, ter upoštevanje preostalih načel javnega naročanja, predvsem načela zagotavljanja konkurence med ponudniki in načela gospodarnosti in učinkovitosti porabe javnih sredstev (Kovač, 2009, str. 8). Ponudnik mora biti izbran na pregleden način in po predpisanem postopku. Postopki naročanja po zakonu so javni, kar se zagotavlja z brezplačnimi objavami javnih naročil glede na mejne vrednosti za objave, tako v Uradnem listu Evropske unije kot tudi na Portalu javnih naročil (Matas & Planinšič, 2010, str. 61). Z vidika objave javnega naročila sta najbolj transparenta postopka odprti postopek in postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti. To načelo naročnika zavezuje v vseh fazah postopka, najpomembnejše pa je v razpisni fazi (Avberht et al., 2008, str. 173).

2.1.4 Načelo enakopravnosti obravnave ponudnikov

Naročnik mora zagotoviti, da med ponudniki v vseh fazah postopka javnega naročanja in glede vseh elementov, ni razlikovanja, upoštevanje vzajemno priznavanje in sorazmernost zahtev naročnika glede na predmet naročila. Naročnik mora zagotoviti, da ne ustvarja okoliščin, ki pomenijo krajevno, stvarno ali osebno diskriminacijo ponudnikov, diskriminacijo, ki izvira iz klasifikacije dejavnosti, ki jo opravlja ponudnik, ali drugo diskriminacijo (Matas & Planinšič, 2010, str. 61). Naročniki morajo znati utemeljiti vsako svojo zahtevo, utemeljitev pa mora temeljiti na objektivnih okoliščinah (Avberht et al., 2008, str. 166).

Z ZJN-2B, se spremeni tudi pomen javnega naročila v primeru, ko je vključeno projektiranje, saj izbrani projektant ne sme sodelovati na razpisu za izvedbo naročila, ki ga je projektiral, razen če je projektiranje del istega javnega naročila kot izvedba projekta.

2.1.5 Načelo sorazmernosti

Načelo sorazmernosti od naročnika zahteva, da pogoje, ki jih določijo za priznanje sposobnosti za izvedbo naročila, in merila izberejo in določijo tako, da so povezani s predmetom naročila.

Načelo sorazmernosti je najpomembnejše v fazi priprave razpisne dokumentacije – naročniki namreč vnaprej seznanijo ponudnike, pod kakšnimi pogoji lahko sodelujejo pri izvedbi naročila (Avberht et al., 2008, str. 176). Javno naročanje se mora izvajati sorazmerno predmetu javnega naročanja, predvsem glede izbire, določitve ter uporabe pogojev in meril, ki morajo biti smiselno povezana s predmetom javnega naročila (Matas & Planinšič, 2010, str. 61).

2.2 Vrste postopkov in načini javnega naročanja

Celoten postopek izvedbe javnega naročila bi lahko opredelili kot proces iskanja ponudnika, ki razpolaga z vsemi znanji in značilnostmi, ki nam zagotavljajo dovolj varno in kakovostno izvedbo razpisanega posla ob najugodnejši ceni. Osnovno vodilo pri izvedbi razpisa mora biti tako konkretna opredelitev predmeta razpisa, ki ne dopušča dvomov v pridobitvi želenega blaga ali storitve. Cilj javnega razpisa je pridobiti čem večje število takšnih ponudnikov, ki so sposobni izvesti razpisano naročilo natančno, torej tako kot si je zamislil naročnik z minimalno stopnjo tveganja (Matas & Škufca & Mrzel, 2006, str. 43). Pri opredelitvi predmeta javnega naročila so naročniki omejeni s svojimi potrebami, načrtovanim in potrjenim programom aktivnosti ter seveda zagotovljenimi sredstvi. Vsebino predmeta se določi na podlagi dejanskih potreb naročnika. Poleg tega, je potrebno oceniti vrednost naročila, saj je z vidika izvedbe postopka oddaje naročila pomembna zaradi uporabe pravil o objavah, uporabe pravil o izbiri vrste postopka ipd. Preučiti je treba tudi razmere na trgu, predvsem zato, da lahko naročnik načrtuje svoje aktivnosti v nadaljnjih postopkih (Avberht et al., 2008, str. 102).

Naročnik izbira postopek glede na vrednost naročila. Pri tem je potrebno opozoriti, da lahko izbere postopek, kateri je višjega reda, ne sme pa izbrati postopka, kateri je izven zakonskih okvirov določene vrednosti naročila. Obenem mora naročnik potrditi svojo odločitev glede izračunane vrednosti in izbire postopka z dokumentom. Prav tako ZJN-2B narekuje, da mora naročnik za izvedbo vseh postopkov razen postopka oddaje naročila male vrednosti imeti opravljeno strokovno izobraževanje oziroma strokovni izpit. Ta določba je prehodna, in se začne uporabljati v 1 letu, od začetka izvajanja strokovnega izpita iz javnega naročanja.

Z ZJN-2B, so se spremenile tudi **mejne vrednosti**, kar je razvidno iz Tabele 1 in so tudi osnovno merilo za izbor vrste postopka. Evropska komisija preveri mejne vrednosti vsaki dve leti od začetka veljavnosti direktive in jih po potrebi popravi. V praksi to pomeni, da bodo morali biti naročniki poslej bolj pozorni na morebitno spremembo mejnih vrednosti (torej leta 2012, 2014 itn.) saj bodo te spremembe pričele veljati neposredno ter določena je le seznanitev neposredno veljavne spremembe pragov za spletnih straneh Ministrstva za finance in sicer v 10 dneh po objavi uredbe. ZJN-2B prav tako pomembno zvišuje pragove za postopke ko je treba pri naročanju ravnati v skladu z zakonom, in sicer se prag za blago in storitve z 10. 000 Eur dvigne na 20.000 Eur za gradnje pa z 20.000 Eur na 40. 000 Eur. Pod to vrednostjo morajo naročniki voditi tudi evidenco, vendar pri svojem ravnanju kljub temu niso prosti. Naročniki so zavezani, da v skladu z Zakonom o javnih financah (v nadaljevanju ZJF), sredstva porabljajo gospodarno in učinkovito. Prejšnje vrednosti za nabavo blaga in storitev (nacionalni naročniki), je bila vrednost 133.000 Eur in je sedaj znižana na 125.000 Eur. Prav tako se spreminja (znižuje) iz

206.000 Eur na 193.000 Eur, pri prejemnikih sredstev pri tistih naročilih ki jih sofinancira naročnik z več kot 50%. Za naročilo gradenj (vključno z gradnjami z najmanj 50% financiranjem) je določena vrednost 4.845.000 Eur prejšnja vrednost pa je znašala 5.150.000 Eur (Matas & Planinšič, 2010, str. 20-22).

Tabela 1: Mejne vrednosti brez DDV po ZJN-2B po postopkih

IZVEDBA		v Eur			
	od	do	od	do	
VRSTA POSTOPKA	BLAGO IN STORITVE		GRADNJE		
Odpri postopek	125.000,00	Neomejeno	274.000,00	neomejeno	
Postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti	125.000,00	Neomejeno	274.000,00	neomejeno	
Konkurenčni dialog	125.000,00	Neomejeno	274.000,00	neomejeno	
Postopek s pogajanjem brez predhodne objave	125.000,00	Neomejeno	274.000,00	neomejeno	
Postopek s pogajanjem po predhodni objavi	125.000,00	Neomejeno	274.000,00	neomejeno	
Postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi	40.000,00	125.000,00	80.000,00	274.000,00	
Postopek oddaje naročil male vrednosti	20.000,00	40.000,00	40.000,00	80.000,00	

Vir: Interni podatki Doma starejših občanov Ilirska Bistrica povzeto po 12. & 24. členu ZJN-2B.

Po ZJN-2B poznamo naslednje postopke:

- Odpri postopek,
- Postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti,
- Konkurenčni dialog,
- Postopek s pogajanjem brez predhodne objave,
- Postopek s pogajanjem po predhodni objavi,
- Postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi in
- Postopek oddaje naročila male vrednosti.

ZJN-2B je postopek zbiranja ponudb zamenjal s postopkom oddaje naročila male vrednosti. Obenem je zakon dodal pri nekaterih postopkih še dodatne zahteve.

2.2.1 Odpri postopek

Odpri postopek oddaje javnega naročila je postopek, pri katerem lahko vsi, ki imajo interes pridobiti javno naročilo, predložijo svoje ponudbe, pripravljene skladno z vnaprej določenimi zahtevami naročnika iz razpisne dokumentacije (Matas & Planinšič, 2010, str. 76). Naročniki ponudnikom pravice do sodelovanja v postopku ne morejo, in ne smejo omejevati. Naročnik se lahko pogaja, vendar v tem postopku ne gre za pogajanja, katera so določena v postopkih s pogajanjem ampak so to pravila katera naročnik določi sam (Avberht et al., 2008, str. 107). Ravno ta postopek je pri javnem naročanju najpogostejši, je enofazen in določen za fiksno obdobje, kot rezultat pa naročnik izbere enega ponudnika.

2.2.2 Postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti

Je postopek, katerega namen je oddaja javnega naročila in v katerem naročnik v prvi fazi na podlagi vnaprej predloženih prijav prizna sposobnost ponudnikom in v drugi fazi povabi k oddaji ponudb kandidate, ki jim je priznal sposobnost (Matas & Planinšič, 2010, str. 76). V prvi fazi lahko sodeluje kateri koli ponudnik, ki je zainteresiran za pridobitev naročila, naročnik pa mora navesti katera merila bo uporabljal kot izbor. Omejiti sme celo število ponudnikov, katerim bo priznal sposobnost. V drugi fazi pa sodelujejo samo tisti ponudniki, ki jih k oddaji ponudbe pozove naročnik (Avberht et al., 2008, str. 108).

2.2.3 Konkurenčni dialog

ZJN- 2B v 27. členu opredeljuje, da naročniki smejo postopek konkurenčnega dialoga uporabljati takrat, ko uporaba odprtega postopka ali postopka s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ni mogoča zaradi posebne zahtevnosti in pod pogojem, da je merilo za izbiro najugodnejšega ponudnika ekonomsko najugodnejša ponudba. Namen postopka je, da naročniki v dialogu z usposobljenimi ponudniki oblikujejo eno ali več variant predmeta javnega naročila, ki ustreza vsem njihovim zahtevam, nato pa izbrane kandidate povabijo, naj skladno z izbrano rešitvijo predložijo svojo ponudbo, pomembno pa je, da končno rešitev glede predmeta naročila oblikuje naročnik in ne ponudnik. Število ponudnikov je omejeno na najmanj tri, naročnik pa po sistemu izločanja rešitev pride do končne rešitve, ki najbolj ustreza naročnikovim ciljem in potrebam (Avberht et al., 2008, str. 109-110).

2.2.4 Postopek s pogajanjem po predhodni objavi

Naročnik odda javno naročilo s pogajanjem po predhodni objavi takrat ko v postopkih (odprti postopek, postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ali v konkurenčnem dialogu) ne dobi nobene sprejemljive ponudbe. Postopek uporabljamo tudi takrat, ko v izjemnih primerih oddaje javnega naročila, ko narava naročila in z naročilom povezana tveganja ne dopuščajo naročniku, da bi predhodno v celoti ocenil vrednost naročila (Avberht et al., 2008, str. 111). ZJN-2B določa, da mora naročnik pred začetkom postopka s pogajanjem po predhodni objavi o izvedbi postopka obvestiti tudi vse ponudnike ali kandidate, ki so v prejšnjih postopkih predložili ponudbe. Ko naročnik ne objavi obvestila o naročilu, mora Ministrstvo za finance, pred začetkom postopka oddaje naročila obvestiti o gospodarskih subjektih, s katerimi se bo pogajal (Matas & Planinšič, 2010, str. 26).

2.2.5 Postopek zbiranja ponudb brez predhodne objave

Postopek se uporabi, če v postopku oddaje javnega naročila v odprtem postopku ali postopku po predhodnim ugotavljanje sposobnosti ne pridobi nobene ponudbe ali nobene primerne ponudbe, prijave in pod pogojem, da se prvotno določen predmet naročila in vsebina razpisne dokumentacije bistveno ne spremenita in da se Komisiji pošlje poročilo, če to zahteva. Lahko se postopek uporabi tudi takrat, ko zaradi umetniških zahtev predmeta javnega naročila ali iz

razlogov, ki so povezani z varovanjem izključnih pravic, naročilo izpolni le določen ponudnik. Ali pa se postopek uporabi kadar je predmet javnega naročila blago, ki se izdelava izključno zaradi raziskovanja, poskusov, študij ali razvoja, za dodatne nabave blaga s strani prvotnega dobavitelja, za blago ponujeno na blagovni borzi, za naročanje blaga pod posebno ugodnimi pogoji ipd. (Matas & Planinšič, 2010, str. 79-82).

2.2.6 Postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi

Postopek se izvede tako, da izmed prejetih ponudb, naročnik izbere najugodnejšo ponudbo ob upoštevanju pogojev in meril, določenih v objavi obvestila ali v razpisni dokumentaciji (Matas & Planinšič, 2010, str. 79). Poleg tega, lahko postopek razdeli v dve fazi tako, da v prvi fazi na podlagi prejetih prijav ugotovi, ali gospodarski subjekti, ki so predložili prijavo za sodelovanje, izpolnjujejo pogoje, opredeljene v objavi obvestila o javnem naročilu po postopku zbiranja ponudb in razpisni dokumentaciji, in v drugi fazi povabilo k oddaji ponudbe (Kovač, 2009, str. 41).

2.2.7 Postopek oddaje naročila male vrednosti

Ta postopek je na novo uvedel ZJN-2B. Bistvena razlika med tem postopkom (po vrednosti je primerljiv z nekdanjim postopkom zbiranja ponudb brez predhodne objave) in drugimi je v tem, da naročnik objavi naročilo na portalu javnih naročil na posebnem obrazcu in ne vabi več ponudnikov (pred ZJN-2B je zakon ZJN-2A določal vsaj tri). Zaradi spremembe mejnih vrednosti, sedaj velja po 75. členu ZJN-2 da je potrebno javno odpreti tudi naročila male vrednosti (Matas & Planinšič, 2010, str. 24). Naročnik lahko omeji sodelovanje ponudnikov v postopku oddaje naročila male vrednosti zgolj na podlagi vnaprej opredeljenih pogojev. Naročnik pa lahko vključi tudi pogajanja (Matas & Planinšič, 2010, str. 83). Za naročila male vrednosti se uporablja zgolj nekaj določb iz ZJN-2B. Naročnik navadno izpolni naročilnico, vrednosti naročil pa se izbira samo komulativno konec poslovnega leta.

2.3 Posebni načini javnega naročanja

Posebni načini javnega naročanja po ZJN-2B so:

- dinamični nabavni sistem,
- posebna pravila za subvencioniranje javnega naročanja,
- elektronska dražba in
- skupno javno naročanje.

Dinamični nabavni sistem je način oddaje javnega naročila v okviru odprtega postopka, ki se vodi izključno elektronsko. Uporablja se pri običajnih nabavah, ko naročilo ni prilagojeno posebnim naročnikovim zahtevam, ampak gre za standardizirano blago. Dinamični nabavni sistem lahko traja največ štiri leta. Razen v upravičenih izjemnih primerih, o čemer pa mora naročnik pridobiti soglasje ministrstva pristojnega za finance (Matas & Planinšič, 2010, str. 87).

Naročnik določbe za merila samo navedejo, podrobneje pa jih opredelijo v vsakokratnem povabilu k oddaji ponudb (Avberht et al., 2008, str. 127).

Pri posebnih pravilih za subvencioniranje stanovanjske programe gre za to, da se te gradnje izredne velikost in je velika kompleksnost naročila. Potek dela zato zahteva načrtovanje, ki vključuje tesno sodelovanje predstavnikov naročnikov, strokovnjakov in izvajalca del, odgovornega za izvedbo. Pri takem javnem naročanju morajo biti spoštovana temeljna načela javnega naročanja, pravila, ki veljajo za vsebino, obliko in način objav, pravila, ki veljajo za določanje rokov itd. (Kovač, 2009, str. 46). Naročnik mora tudi v obvestilu o naročilu navesti pogoje za osebje, tehnično opremljenost in finančno stanje, ki jih morajo kandidati izpolnjevati.

Elektronska dražba je mogoča pri odprtem postopku ali postopku z ugotavljanjem sposobnosti ter tudi pri postopku zbiranja ponudb. Zahteva je, da je elektronska dražba mogoča samo takrat, ko je mogoče nedvoumno določiti tehnične specifikacije predmeta naročila (Avberht et al., 2008, str. 128). Ministrstvo za javno upravo je 2.12.2004 uspešno izpeljalo prvi popolni elektronski javni razpis in elektronsko javno dražbo. Pri tovrstni dražbi ne gre zgolj za istočasen razvoj dogodkov, kjer ponudniki sodelujejo z dražbo ponudbene cene ali drugih meril interaktivno preko spleta, temveč ponudniki vložijo celotno ponudbo elektronsko, razen bančne garancije, saj je ta dokument še vedno zgolj v papirni obliki (Bagon et al., 2006, str. 90).

Vlada je **skupno javno naročanje** začela izvajati že v letu 2004, zaživela pa so v letu 2006. Izvaja se za ministrstva, vladne službe, organe v sestavi ministrstev in upravne enote. Na tak način je mogoče izvesti nakup blaga ali storitev, ki jih uporablja večina ali vsi organi vlade, predvsem za tiste skupine izdelkov, za katere je že vzpostavljen trg (mobilna telefonija, osebni računalniki, pisarniški material, goriva, letalski prevozi itd.) Po cenah lahko z izvajanjem skupnih javnih naročil prihranimo tudi do 25% sredstev. Skupna javna naročila so naročila, ki jih izvajajo centralni, za to posebej usposobljeni ali celo ustanovljeni državni organi. Pocenitev nakupov države, racionalizacija poslovanja in izvajanje tistih predmetov javnih naročil, ki so skupna večini državnih organov. Institut skupnih javnih naročil ne uvaja centralizacije zgolj zaradi prihrankov, temveč tudi zaradi racionalizacije delovanja državne uprave, kjer se stikata združeno povpraševanje po določenih dobrini ter ponudba različnih ponudnikov. Seveda so predmeti skupnih javnih naročil takšni, da lahko v povprečju zadovoljijo večino državnih organov (Bagon et al., 2006, str. 88).

V okviru posebnih načinov naročanja pa ZJN-2B omenja tudi okvirni sporazum. Čeprav sam pojem izzveni kot posebno pogodbeno razmerje gre predvsem za način oddaje javnega naročila. Naročnik z odprtim, omejenim ali postopkom s podajanjem odda naročila in uporabi možnost sklenitve okvirnega sporazuma z več potencialnimi ponudniki. Gre pravzaprav za oddajo naročila v dveh fazah in se zelo približa omejenemu postopku, s tem, da se končna oddaja naročila prevesi v pogodbeno fazo (Bagon et al., 2006, str. 85). Okvirni sporazum je potrebno skleniti z vsaj tremi ponudniki, za največ dobo štirih let razen v izjemnih primerih upravičenih predvsem zaradi predmeta okvirnega sporazuma.

2.4 Merila in pogoji javnega naročanja

Na prvi pogled je merilo zelo podobno pogoju, vendar se pogoj od merila razlikuje po tem, da ne vpliva na uvrstitev na ocenjevalni lestvici, saj je element, ki mora biti v ponudbi v celoti izpolnjen tako, kot je predvideno v razpisni dokumentaciji, in je izključujoče narave (Avberht et al., 2008, str. 258). ZJN-2B uvaja dve spremembi na področju meril in pogojev. Prva sprememba zagotavlja enakopravnost ponudnikov. Namreč, naročnik ne sme kakorkoli dajati prednosti ponudniku ki bi, podal ponudbo v več sklopih, naročnik ne sme v neenakovreden položaj postavljati ponudnikov, ki bi v posameznem naročilu oddali ponudb za en ali več posamičnih sklopov ampak morata biti oba ponudnika v enakovrednem položaju. Druga sprememba pa posega v znano razmerje med ceno in preostalimi merili, v katerem je moral naročnik vsaj 60% podeliti ceni, preostalih 40% pa drugim merilom. To merilo se sedaj ukinja in prepušča odločitev naročniku. Pri dvostopenjskih postopkih se merila in pogoje ugotavlja v drugi fazi, med tem ko pa pri enostopenjskih postopkih se ugotavlja sočasno z oddajo ponudbe (Matas & Planinšič, 2010, str. 33).

V osnovi poznamo dve vrsti meril, to so najnižja cena in ekonomsko najugodnejša ponudba. Pri **najnižji ceni**, ko ugotovimo izpolnjevanje vseh pogojev, izbiramo samo še najcenejšega ponudnika, medtem ko pa pri ekonomsko najugodnejši ponudbi izbiramo med kombinacijo dveh ali več pogojev, ki morajo biti vnaprej ovrednoteni. Merilo najnižje cene se najpogosteje uporablja, saj naročniki z njim sledijo načelu ekonomičnosti. Pri tem merilu naročnik primerja samo ponudbene cene vseh ponudnikov, ki izpolnjuje pogoje javnega naročila, in izbere tistega ponudnika, ki ponudi najugodnejšo ceno. Naročniki se ne odločajo zgolj iz razloga ekonomičnosti, temveč tudi zaradi manjše zapletenosti določanja tega merila, ki ga je v nasprotju z merilom ekonomsko najugodnejše ponudbe lažje opisati in ovrednotiti. Pri tem merilu naročnik praviloma primerja neto cene oziroma cene brez DDV, saj na ta način lahko sodelujejo tudi ponudniki ali samostojni podjetniki, ki niso zavezanci za plačilo le tega. Merilo **ekonomsko najugodnejša ponudba** je kombinacija različnih meril, ki jih naročnik poljubno določa in povezuje. Ta merila so navadno kakovost, cena tehnične prednosti, estetske in funkcionalne lastnosti, okoljske lastnosti, stroški poslovanja, tehnična pomoč itd. Naročnik mora opisati in ovrednotiti vsako posamezno merilo. To naredi tako da določi maksimalni razpon meril. Ko dve ponudbi dobita enako število točk je potrebno uvesti dodatno merilo (Avberht et al., 2008, str. 255-258). Vsekakor je zaželeno, da bi se kot merilo ekonomsko najugodnejše ponudbe porabljalo povsod tam, kjer je to smiselno in mogoče.

Pogoji katere poznamo so sposobnost za opravljanje poklicne dejavnosti, ekonomska in finančna sposobnost in tehnična in/ali kadrovska sposobnost. Pogoji se lahko nanašajo na ponudnikove lastnosti ali pa na določene elemente ponudbe, ki morajo biti izrecno izpolnjeni in so izključujoče se narave (Avberht et al., 2008, str. 261). Naročnik mora že v objavi javnega razpisa in razpisni dokumentaciji navesti pogoje, ki jih mora izpolnjevati ponudnik. Naročnik lahko pod obvezne pogoje določi tudi druge pogoje, vendar morajo biti ti vezani na predmet javnega naročila. Eno od pomembnejših vprašanj je tudi obravnava referenc ponudnika, predvsem negativnih. Le te so predvsem hude strokovne napake na področju povezanim s poslovanjem

naročnika. Kot reference se najpogosteje uporablja pojme povezane s pravočasnostjo in pravilnim izpolnjevanjem pogodbenih obveznosti.

Pod pogoj sposobnost za opravljanje poklicne dejavnosti uvrščamo, da naročnik lahko od vsakega gospodarskega subjekta, ki želi sodelovati pri javnem naročanju zahteva, da predloži dokazilo v skladu s predpisi države, kjer je register dejavnosti o vpisu v register, ali trgovski register ali da predloži izjavo ali potrdilo sam. Če naročnik določi ekonomsko-kadrovske pogoje, lahko za dokazovanje njihovega izpolnjevanja od ponudnikov lahko zahteva revidirano bilanco stanja, izvlečke iz bilance stanja, predložene izjave, da ima ponudnik plačane vse zapadle obveznosti do podizvajalcev v prejšnjih postopkih javnega naročanja, ustrezne bančne izpiske, računovodske izkaze in poslovne knjige z vsebino, različne izpise prometa (Matas & Planinšič, 2010, str. 102).

Tehnično in /ali kadrovske sposobnost pa se izkazuje glede na naravo, količino ali pomembnost in navedbo gradnje, storitve ali blaga na enega ali več od naslednjih načinov: s seznamom gradenj opravljenih v zadnjih petih letih, navedbo tehničnega osebja, z navedbo izobrazbene in strokovne kvalifikacije oseb pri ponudniku itd. (Matas & Planinšič, 2010, str. 104).

2.5 Revizija javnih naročil

Pravno varstvo ponudnikov na vseh stopnjah postopkov oddaje javnih naročil zagotavlja poseben, neodvisen in samostojen državni organ nadzora nad zakonitostjo postopkov. Ta organ je Državna revizijska komisija. Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja je doživel zadnjo novelo v letu 2007 (Uradni list, RS št. 53/2007).

Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja (v nadaljevanju ZRPJN) ureja pravno varstvo ponudnikov in javnega interesa v postopkih oddaje javnih naročil, ki se izvajajo z revizijo postopkov oddaje javnih naročil, opredeljenih v predpisih o javnih naročilih, določa organe, ki so pristojni za varstvo pravic ponudnikov in javnega interesa, in sam postopek revizije.

Zahtevki za revizijo lahko v skladu z ZRPJN vložijo vsaka oseba, ki je aktivno legitimirana ter ima ali je imela interes za dodelitev naročila in ji je bila ali bi ji lahko bila povzročena škoda zaradi ravnanja naročnika, ki se v zahtevku za revizijo navaja kot kršitev naročnika v postopku oddaje javnega naročila. Zahtevki za revizijo se lahko vložijo v vseh stopnjah postopka oddaje javnega naročila. Po odločitvi o dodelitvi naročila oziroma priznanju sposobnosti je rok za vložitev zahtevka za revizijo 10 dni od prejema odločitve o dodelitvi naročila oziroma priznanju sposobnosti. Le ta, ki se nanaša na vsebino objave in/ali razpisno dokumentacijo, se lahko vložijo najkasneje v 10ih dneh od dneva objave obvestila o javnem naročilu oziroma dostopnosti razpisne dokumentacije. Zahtevka za revizijo, pa v nobenem primeru ni mogoče vložiti po roku, ki je določen za oddajo ponudb.

Vlagatelj mora vložiti zahtevek za revizijo pri naročniku. Naročnik mora kopijo zahtevka za revizijo v 3 dneh od prejema, posredovati izbranemu ponudniku. S kopijo zahtevka za revizijo

vlagatelj obvesti tudi ministrstvo pristojno za finance. V zahtevku vlagatelj navede: naziv vlagatelja zahtevka za revizijo in kontaktno osebo, naziv naročnika, javno naročilo oziroma odločitev o dodelitvi naročila ali o priznanju sposobnosti, kršitve, dejstva in dokaze s katerimi se kršitve dokazujejo in potrdilo o plačilu takse. Višino takse za plačilo postopka revizije se določa glede na predmet in objavo naročila, kar je razvidno iz Priloge 1.

Če naročnik ugotovi, da vloženi zahtevek za revizijo ne vsebuje vseh podatkov nemudoma pozove vlagatelja zahtevka, da le tega dopolni. Rok za dopolnitev je 3 dni od dne, ko je vlagatelj sprejel zahtevek za dopolnitev. Če vlagatelj zahtevka ne dopolni, ga naročnik zavrže s sklepom. V kolikor vlagatelj meni, da je naročnik zahtevek za revizijo zavrgel neupravičeno, lahko v 3 dneh od prejema tega sklepa vloži pritožbo na Državno revizijsko komisijo. Le ta pa odloči o pritožbi v 8 dneh. Vlagatelj po preteku roka, določenega za predložitev ponudb oziroma prijav, ne more navajati kršitev, ki so mu bile ali bi mu morale biti znane pred potekom roka, določenega za predložitev ponudb oziroma prijav, razen v primerih, ko dokaže, da zatrjevanjih kršitev objektivno ni bilo mogoče ugotoviti pred tem trenutkom.

Ravnikar Šurk (2010) meni, da je revizija javnih naročil zelo občutljivo področje, gledati ga je potrebno v celoti, ni dovolj samo osredotočenje na delo Državne revizijske komisije, samo delo naročnikov ali samo na strokovno pomoč pri vlaganju revizijskih postopkov. V prihodnje, naj bi se vloge revizijskih pritožb zmanjševale, saj ZJN-2B uvaja opravljanje strokovnega izpita na področju javnih naročil na strani naročnikov in na strani pritožnikov.

3 POMEN AGENCIJ ZA JAVNO NAROČANJE IN ZELENA JAVNA NAROČILA

3.1 Pomen agencij za javno naročanje

Predlog Zakona o javni agenciji za javno naročanje ZJAJN (v nadaljevanju Agencija), ki je bil predlagan v juniju 2007 prinaša ustanovitev nove agencije predvidoma v letu 2011, katere namen je gospodarnejša, transparentnejša in učinkovitejša oddaja javnih naročil ter centralizacija javnih naročil, ki presegajo mejne vrednosti za objavo v Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti. Rezultat pa naj bi bil zmanjšanje javne porabe. Tudi Direktiva 2004/18/ES določa usmeritve za oblikovanje centralnega organa javnega naročanja za izvajanje skupnega javnega naročanja, ter zagotavljanje pomoči naročnikom oblikovanje seznamov gradbenikom, dobaviteljev blaga ali ponudnikov storitev.

Agencija se ustanavlja kot javna agencija z javnimi pooblastili. Je neodvisen svetovalni organ, ki opravlja strokovne, razvojne in izvršilne naloge na področju javnega naročanja. Ustanovljena je iz strani Republike Slovenije, vodita pa jo dva organa in sicer svet Agencije, ki ima 5 članov. Člane sveta bo imenoval in razrešil ustanovitelj za dobo 5 let z možnostjo ponovnega imenovanja, imel pa bo tudi predsednika, katerega izvoli svet izmed svojih članov in drugi organ Agencije bo direktor, katerega bo imenovala za dobo 5 let in razreševala Vlada Republike Slovenije na predlog sveta. V prvem letu (2011) bo glede na predviden obseg skupnih javnih

naročil in drugih nalog Agencija zaposlovala 32 kadrov, od tega 27 za izvedbene in sistemske naloge, 5 zaposlenih pa predstavlja vodstvo in podporne službe.

Cilji Agencije je vzpostaviti enotno okolje javnega naročanja, odpreti trg javnih naročil širšemu krogu potencialnih ponudnikov s ciljem doseganja večje kakovosti za isti denar (angl. *value for money*) ter omogočiti cenejše blago in storitve (ter dolgoročno tudi gradnje) za potrebe delovanja države in drugih javnih subjektov, tudi z večjo informatizacijo procesov. Obenem se želi vzpostaviti podporo javnim naročnikom pri oddaji naročil, kjer naročniki sami nimajo dovolj prakse in niso dovolj usposobljeni na področju postopkov oddaj javnih naročil. Potrebno je vzpostaviti strokovno okolje s prenosom dobrih praks doma in iz tujine ter omogočiti naročnikom dostop do vzorčnih razpisnih dokumentacij, ki morajo odražati aktualno stanje na trgu.

Sedanja ministrica za javno upravo Irma Pavlič Krebs (2010) navaja kot glavni cilj centralizacijo naročil. Po njenih navedbah letno država odda 209.551 javnih naročil v vrednosti preko 4,4 milijarde Eur. Precejšnji del teh naročil, v vrednosti preko 700 milijonov Eur, oddajo organi državne uprave, torej ministrstva, organi v sestavi, vladne službe in upravne enote. Obenem pa bi skupna javna naročanja pomenila velik prihranek od 7 do 9 milijonov Eur na leto, odvisno od porabe sredstev in števila oddanih naročil. Dne 15.3.2010 so v javni upravi izvajali 12 skupnih naročil.

Agencija bo izvajala tako izvedbene kot sistemske **naloge**. Ena pomembnejših izvedbenih nalog je vzpostavitev in upravljanje z informacijskim sistemom za kataloško naročanje organov, saj bodo s tem racionalizirani nakupi. S področja informatike bo imela še eno pomembno nalogo, to je vzpostavitev in vzdrževanje podatkovne baze tržnih informacij za tipske predmete blaga, ki bodo služili kot orientacija naročnikov pri njihovih nakupih.

Sistemske naloge bo izvajala Agencija kot pomoč predvsem Ministrstvu za finance in Vladi Republike Slovenije pri izvajanju politike javnega naročanja. Skrb za prenos dobrih praks je ena izmed pomembnejših nalog, saj danes skupni evropski prostor, izvaja naročanje na podlagi istih direktiv, zato so spoznanja teh držav in rešitev nujne za povečanje kakovosti javnega naročanja. Pomembna je tudi standardizacija tipskih nabav, saj to, s samo izvedbo skupnih javnih naročil, pomeni povečanje ekonomičnosti in gospodarnosti javnega naročanja.

Kot **alternativno rešitev** reševanju problemov javnega naročanja in javnim financam, bi lahko organizirali skupno javno naročanje in pomembnejša naročila predvsem okrog dveh entitet: z ustanovitvijo Javnega sklada za ravnanje z nepremičnim premoženjem Republike Slovenije, bi lahko del javnih naročil po vsebini, predvsem skupna in večja naročila, za področje investicij in nekaterih skupnih nalog državne uprave vodila prav oseba javnega prava. Na področju informatike bi enako specializirana agencija za organe državne uprave vodila skupna in zapletenejša naročila s področja informatike. Tako bi povečali kakovost pri oddaji javnih naročil, Poleg navedenega bi prioritete naročil določal tisti, ki mora po vsebini izpeljati naročila in ne Agencija, ki bi bila zato zadolžena le v postopkovnem smislu.

Prehodne določbe in finančne posledice katere bodo nastale v prihodnosti so, da v prvem letu (2011) po ustanovitvi, bi Agencija izvajala naloge določene z zakonom, predvsem bi se okrepilo skupno javno naročanje in se vzpostavil elektronski spletni katalog s tem pa se bodo znižali stroški javne porabe. V letu 2012 pa bi Agencija začela voditi postopke tistih javnih naročil, ki presegajo mejne vrednosti za objavo na portalu Evropskih skupnosti. Pričakovati gre, da finančnih posledic v smislu novih obremenitev zakona ne bo, v prvem letu pa bodo predvsem s skupnim javnim naročanjem in vzpostavitvijo spletnega elektronskega kataloga nastali pozitivni učinki ob preglednejši, skupni in učinkovitejši oddaji javnih naročil.

Menim, da bo Agencija uspešna pri pripravi formalnega dela pri javnem naročanju kot npr: vodenje postopkov, določitev rokov, ureditev razpisne dokumentacije itd. Na tem področju bo uspešna če bo ustanovila nekakšno stalno komisijo, za vodenje postopkov, predvsem iz pravnih vidikov, kjer bi imeli dobro pravno podkovanе zaposlene saj s tem, bi se zmanjšalo število revizij, katere so povezane s postopkovnim delom. Pri strokovnem delu naročila pri tem imam v mislih predvsem merila, določitev garancij in pa izpolnjevanje pogojev bo vprašljivo, ali bodo imeli zaposleni dovolj potrebnih strokovnih znanj. Zelo pozitivno bo tudi združevanje skupnih naročil katera imajo skupne postopke (ta način naročanja so že uvedli Skupnost socialnih zavodov RS), kjer izvajajo skupne javne razpise na način, da Skupnost socialnih zavodov RS pripravi strokovni del javnega naročila in prevzema vlogo agencije, vendar je naročnik še vedno svoboden pri odločitvi ali bo sodeloval pri takšnem načinu naročaja ali ne.

3.2 Zelena javna naročila

Vlada je na seji v letu 2009 sprejela Akcijski načrt za zeleno javno naročanje s katerim se je pridružila državam članicam Evropske unije, ki takšne dokumente že izvajajo. Zeleno javno naročanje so opredelili kot: *»... proces, v katerem javna uprava kupuje takšno blago ali naroča takšne storitve in dela, ki imajo manjši vpliv na okolje skozi celoten življenjski krog, če jih primerjamo z blagom in storitvami, ki bi jih sicer kupili in ki imajo enake funkcije.«*

Javni sektor ima možnost, da z uvajanjem instrumenta zelenega javnega naročanja (v nadaljevanju ZeJN) postane eden pomembnejših akterjev pri zmanjševanju vplivov na okolje, znižanju porabe energije, vode in surovin itd. Z naročanjem okolju prijaznejših izdelkov in storitev javna uprava neposredno vpliva na razvoj novih izdelkov, tehnologij, inovacij in ustvarjanja »zelenega« trga ter dviga konkurenčnosti.

Evropska komisija je z objavo Sporočila o Javnem naročanju za boljše okolje v letu 2008 želela predvsem pospešiti in poenotiti pristop k izvajanju tovrstnega naročanja, ter doseči skupno dogovorjena merila. S tem namenom je objavila Priročnik za usposabljanje za zeleno javno naročanje, ki za predlaganih 10 skupin izdelkov/storitev, kateri so razvidni iz Priloge 2 konkretno opiše načine, kako pripraviti zeleno javno naročilo: od predmeta zelenega javnega naročila do tehničnih specifikacij, ugotavljanja pogojev za sodelovanje pri javnem naročilu, merila za izbor najugodnejšega ponudnika in pogodbeno določila. Evropska komisija si je

zastavila dva cilja. Prvi cilj je, da je po letu 2010, v povprečju 50% vseh javnih naročil v državah članicah »zelenih« in kot drugi cilj navajajo izdelavo metodologije z indikatorji s katerimi bodo spremljali stanje izvajanja zelenih javnih naročil po vseh državah članicah po letu 2010.

Med **pomembnejšimi načeli**, ki jim bo potrebno slediti pri izvajanju zelenega javnega naročanja je načelo ocene stroškov celotnega življenjskega kroga (angl. *Life Cycle Costing-LCC*) oziroma vrednotenje kvalitativnih meril (angl. *value for money*) pri izbiri ponudnikov. Hočevar (2007, str. 107) meni, da ima takšen pristop vrednotenja stroškov po življenjskem ciklu proizvodov prednosti pred tradicionalnim ugotavljanjem stroškov po proizvodih, saj zagotavlja veliko obsežnejše in realne informacije za ocenjevanje dobičkonosnosti posameznih proizvodov. Veliko stroškov v življenjskem ciklu proizvoda nastane prav na njegovem začetku, ko je prodaja še majhna.

Tomšič (2007, str. 3) meni, da upoštevanje okoljskih oznak katere slika se nahaja v Prilogi 3 pri pripravi tehničnih specifikacij za naročila imajo večplastne učinke. Gre za sodoben in učinkovit instrument energetske politike, ki pomembno prispeva k informiranju in ozaveščanju uporabnikov. Na takšen način lahko naročnik hitro ugotovi ali je kriterij najnižje ponudbene cene zares najprimernejši, ali pa kombinacija ponuja nižje tekoče stroške in druge koristi skozi vso dobo uporabe naročenega izdelka.

Najpogostejše napačno prepričanje v zvezi z ZeJN je, da so okolju prijaznejši izdelki dražji. Velja, da je sicer lahko nabavna cena tovrstnih izdelkov višja, vendar pa ob upoštevanju stroškov vzdrževanja, delovanja in končnega odlaganja, »zeleni« izdelki in storitve praviloma dosegajo nižje stroške od klasičnih. Prav tako nekatere študije Evropske komisije dokazujejo, da ravno skupno naročanje pripomore k izboljšanju sistema, tudi na področju tako imenovanega zelenega oziroma trajnostnega naročanja. Prav v ta namen, za premostitev tržnih preprek, je Komisija oblikovala posebno spletno stran, ki je v pomoč naročnikom pri izvedbi zelenih naročil v skupnem javnem naročanju z uporabo standardnih pogojev in meril.

4 PRIMER IZVEDBE JAVNEGA NAROČILA BLAGA PO POSTOPKU ODDAJE NAROČIL PO 5. Odstavku 24. ČLENA ZJN-2B

V tem poglavju predstavim Dom starejših občanov Ilirska Bistrica DSOILB (v nadaljevanju Zavod), temu pa sledi obravnava konkretnega primera oddaje naročila po 5.odstavku 24.člena ZJN-2B in sicer za dobavo in montažo električnih negovalnih postelj. Konkreten primer bom predstavila po zaporednih fazah tega postopka, obravnavala razpisno dokumentacijo ter zaključila s podpisom pogodbe iz izbranim ponudnikom. Primer oddaje takšnega naročila, sem si izbrala zato, ker je takšno naročanje izredno pogosto, poleg tega pa je tudi ZJN-2B ta postopek potisnil bolj v ospredje. Postopek ima po dopolnitvi zakona spremenjeno spodnjo mejo na 20.000 Eur brez DDV za blago in storitve, oziroma 40.000 Eur brez DDV za gradnje. Večina naročnikov, je razveljavila svoje interne pravilnike o oddaji naročil male vrednosti, ko so urejali postopke po prejšnjem ZJN-2A. Ker pa gre za dokaj visoke vrednosti, ki lahko pri posameznih naročnikih pomenijo izvedbo večjega števila takšnih postopkov, sem se odločila za detajlnejšo

analizo tega postopka. Poglavje zaključim s analizo statističnih podatkov javnih naročil v Zavodu za obdobje 2007-2009.

4.1 Predstavitev Doma starejših občanov Ilirska Bistrica

Zavod je eden izmed trenutno 94 domov in posebnih socialno varstvenih zavodov v Sloveniji. Stoji na Medenovem hribu nad mestom Ilirska Bistrica. S svojim delovanjem je pričel v letu 1991 kasneje, v letu 1997 in 2001 pa so dogradili še dva prizidka s katerima zagotavljajo višji bivalni standard in sledijo potrebam, ki jih ima stanovalec Zavoda današnjega časa. Je kombiniran socialno varstveni zavod, kar pomeni, da sprejme v oskrbo poleg starostnikov nad 65 let še odrasle osebe z motnjami v duševnem razvoju, s težavami v duševnem zdravju, s senzornimi motnjami in motnjami v gibanju (odrasli s posebnimi potrebami). V stalno ali začasno celodnevno oskrbo sprejme skupno 231 stanovalcev, od tega varovani oddelek sprejme 36 stanovalcev. V ta oddelek so nameščene osebe z zahtevnejšimi dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, ki zaradi starostne demence ali podobnih stanj potrebujejo delno ali popolno osebno pomoč in nadzor.

Zavod že od same ustanovitve vodi direktorica Marija Šlenc Zver. Vseh zaposlenih je več kot 100 organiziranih v socialno zdravstveno negovalni, prehrabeni ter tehnični enoti in upravi skrbijo za želje in potrebe stanovalcev. Pomemben organ pri upravljanju zavoda je poleg Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve tudi Svet zavoda, katerega sestavljajo tako predstavniki: ustanovitelja, predstavnika delavcev, predstavnik stanovalcev ter predstavnik lokalne skupnosti. Zavod poleg osnovnih storitev nudi tudi storitve kot so dnevno varstvo (kapaciteta za 15 stanovalcev), kosilo (navadni ali dietni jedilnik) z dostavo na dom, možnost pranja perila, kopanja, izposoja (za krajši čas) medicinsko tehničnih pripomočkov.

V Zavodu ves čas svojega obstoja težijo k razvoju in izboljšanju ponudbe, saj se zavedajo, da je vlaganje v bivalne pogoje v kakovostno in strokovno opravljene storitve najboljša naložba za prihodnost zavoda. Prav zato, so eni izmed prvih v letu 2007 pristopili k modelu E-Qalin, ki je specifičen model upravljanja s kakovostjo v domovih za starejše v evropskem merilu (prilagojen prav domovom za starejše občane), in daje možnost, da se Zavod sam odloči, kaj želi spremeniti in v kakšnem časovnem okviru, ter možnost uporabe pri različnih organizacijah (različna materialna osnova in različni človeški resursi). Tako, so v letu 2009 zaključili prvi 3-letni cikel ter si za uspešno delo pridobili certifikat kakovosti.

4.2 Opis postopka javnega naročanja »Dobava in montaža električnih negovalnih postelj«

Po 5.odstavku 24. člena ZJN –2B naročilo male vrednosti obsega dokumentacijo, ki jo je dolžan naročnik voditi sestavljata:

- evidenca o oddaji,
- vrednost javnega naročila.

Naročnik za izvajanje javnega naročila uporabi prirejeno dokumentacijo in sicer:

- povabilo k oddaji ponudbe,
- poenostavljena razpisna dokumentacija:
  - navodila ponudnikom,
  - obrazci,
  - vzorec pogodbe,
- predložene ponudbe,
- odločitev o oddaji naročila.

Zavod izvaja precej javnega naročanja po postopku iz 5.odstavka 24. člena ZJN-2B, katere vrednosti poročajo Portalu za javna naročanja vrednost komulativno v mesecu februarju. Čeprav zakon določa za ta postopek samo nekatera določila (od 105-107 člena ZJN-2), je naročnik smiselno uporabil tudi druga določila, katera so za naročnika ugodna. Ravno s temi določili, si je naročnik zagotovil ne le transparentnost in ekonomičnost temveč tudi pridobitev čim boljših pogojev poslovanja in resnega ponudnika. Šoltes (2010) meni, da je glavni namen transparentnosti ravno pravilna objava podatkov.

Naročnik je sklep o začetku postopka izpustil, saj je načrt nabav eden izmed sklopov v finančnem načrtu, katerega letno obravnava in sprejme Svet zavoda, kot najvišji organ zavoda. V načrtu nabav vodja javnega naročanja predhodno oceni vrednosti in število javnih naročil za prihodnje leto, pred obravnavo na Svetu zavoda, pa se načrt nabav uskladi še na kolegiju direktorice zavoda, kot posvetovalnem organu zavoda. Poleg tega, zavod oblikuje tudi 4 mesečni dinamični načrt nabav. Ta dokument je interne narave, z njim pa si zavod zagotovi racionalno porabo finančnih sredstev čez celo leto in tudi upoštevajoč nujnosti potreb določenih naročil. Vodja javnih naročil za dobavo in montažo električnih negovalnih postelj za 20 enot je ocenil vrednost 18.000,00 Eur z DDV na podlagi lanskoletnih izkušenj. To ocenjeno vrednost 15.000,00 Eur brez DDV, je naročnik umestil v razpisno dokumentacijo.

4.2.1 Razpisna dokumentacija

Razpisna dokumentacija je bila sestavljena iz povabila o oddaji ponudbe v postopku oddaje naročila po 5.odstavku 24.člena ZJN-2B, navodil ponudnikom za izdelavo obrazcev in vzorca pogodbe. ZJN-2B določa v 95.c členu, da je povabilo k oddaji ponudbe obvezno, medtem ko je razpisna dokumentacija navedena, samo če je za določeno naročilo le to primerno.

Naročnik je v povabilu k oddaji ponudbe opredelil postopek po katerem bo izvajal naročilo ter naslednje:

- opis predmeta;
- ceno, ki je morala vsebovati vse stroške, popuste, rabate in DDV;

- veljavnost ponudbe, rok dostave ponudbe, ter rok do kdaj bo naročnik izbranega ponudnika obvestil o izbiri, neizbranih ponudnikov naročnik posebej ne obvešča, si pa informacije lahko ponudniki pridobijo telefonsko ali preko elektronske pošte pri vodji javnega naročila;
- plačilni rok, ki je bil določen kot 45 dni po prejemu pravilno izstavljenega računa po izvedbi storitve ali pa je rok ustrezno krajši, skladno s ponujenim in sprejetim cassascontom (8,15 ali 30 dni);
- sklenitev pogodbe s ponudnikom, ki bo ponudil najnižjo ceno ter naročniku predložil vso dokumentacijo.

Naročnik si je pridržal pravico, da v postopek oddaje naročila vključi tudi pogajanja z enim, več ali vsemi ponudniki. Pridržal pa si je tudi diskrecijsko pravico do nadaljevanja postopka s ponudniki, ki do navedenega roka za dostavo ponudbe, ne dostavijo le te popolno.

Ocenjena vrednost javnega naročila v Eur brez DDV, zajeta v naročnikovem finančnem načrtu je bila 15.000,00 EUR. Dokumentacijo za pripravo ponudbe z navodili ponudnikom je naročnik posredoval v elektronski obliki, po sprejemu zahtevkov na elektronski naslov. Pri tem se je naročnik zavedal ekonomičnosti in pa prihranka časa, če posluje na tej stopnji elektronsko in ne papirno.

Naročnik je posredoval ponudnikom tudi navodila za izdelavo ponudbe. S temi informacijami in zahtevami si je zelo dobro zastavil celotni postopek javnega naročanja, si zagotovil čim popolnejšega in ugodnejšega ponudnika in najpomembnejše, zavaroval svoje interese in tako kot tudi zakon določuje, je spoštoval omejitev sodelovanja in vključevanje pogajanj. Naročnik je za posamezno dobavo blaga povabil k oddaji ponudbe najmanj 3 ponudnike. Ker za predmetno naročilo ne veljajo določbe zakonodaje o javnem naročanju, ponudniki nimajo možnosti pritožbe za izbor, ki je v izključni domeni naročnika. Je pa bila ponudnikom dana možnost, da z vpogledom v konkurenčne ponudbe preverijo razloge, zakaj niso bili izbrani. Vpogled pa je bil možen izključno in samo v izpolnjen obrazec predračun. Tako so lahko ponudniki po predhodni najavi pri naročniku imeli možnost vpogleda v konkurenčne ponudbe, in zato jih je naročnik v naprej obvestil, da ne bo omejeval vpogleda samo na elemente določbe o varovanju poslovne skrivnosti na način, kot to predpisuje zakonodaja o javnem naročanju, temveč so imeli ponudniki možnost vpogleda v celoten obrazec predračun, torej tudi v tehnične nazive in druge lastnosti ponujenih artiklov. Ostalih podatkov iz ponudbe, kot so popust za predčasno plačilo itd. naročnik ni predložil na vpogled, tudi če na ponudbi ni bilo označeno, da gre za poslovno skrivnost. Naročnik se je za takšen pristop odločil, ker želi v naslednjem razpisnem obdobju še povečati konkurenčnost in si zagotoviti ustrezne cene. Ravno iz tega razloga, so ponudniki lahko ponudbo označili kot poslovno skrivnost, vendar je naročnik obrazec Predračun blaga določil v celoti kot javni podatek. S tem korakom, se je moral ponudnik z oddajo ponudbe odpovedati pravici do varovanja poslovne skrivnosti za obrazec Predračun.

Dokumentacija je bila najobširnejši del tega naročila. Sestavljena je bila iz obrazca ponudba, predračuna, izjavi o plačilnih pogojih ter dobavnih in garancijskih rokih, vzorca pogodbe, dokumentacije iz katere je razvidna konfiguracija opreme in garancije za resnost ponudbe.

Obrazec Predračun opreme je obrazec, v katerem naročnik dosledno opredeli svoje minimalne zahteve v postopku in konkretno opiše opremo. Za primer dobave in montaže električnih postelj je naročnik navedel 12 postavk (končnice, ograja, dvižni mehanizem, ležišče, dimenzije, nastavitve višin, upravljanje, zavorni sistem, kolesa, dodatek 1, dodatek 2, dodatek 3) in le te dosledno opisal. Količine so predizpolnjene s strani naročnika. Ponudnik vpiše vrednosti posameznih elementov v Eur in sicer: vrednosti brez DDV, popuste in rabate na vrednosti brez DDV, vrednosti s popusti in rabati brez DDV, vrednosti DDV ter skupne vrednosti z DDV. Posamezne kolone je potrebno sešteti. Skupne vrednosti cen s popusti in rabati brez DDV ter skupne vrednosti z DDV morajo biti prenesene v obrazec ponudba.

Obrazec Ponudba vsebuje podatke o ponudniku, potrebne za medsebojno poslovno komunikacijo, podatke o skupni ponujeni vrednosti posla v Eur z in brez DDV, predviden čas izvedbe javnega naročila s strani ponudnika (izpolnjeno datumsko od do, ter čas obligatorne veljavnosti ponudbe (definiran datum)). V primeru, da vse popolne ponudbe presegajo mejno vrednost iz Zakona o javnem naročanju ter da se tudi v morebitnih pogajanjih naročnik in ponudniki ne bodo mogli uskladiti glede končne ponudbene vrednosti po pragom, ki jo določa 5. odstavek 24. člena ZJN-2B, bo naročnik postopek zaustavil in pričel nov postopek na način, ki ga določa predmetni zakon. S tem podatkom je naročnik zavaroval zakonitost izvajanja postopka javnega naročanja.

Obrazec Izjava o plačilnih pogojih ter dobavnih in garancijskih rokih. Obrazec vsebuje podatke o cassascontih ponudnika za predčasno plačilo v 8, 15 ali 30 dneh po izpeljavi pravnega posla, za katerega je naročnik predvidel 45 dnevni plačilni rok. Dogovorjeni plačilni rok bo vnesen v pogodbo. Ponudnik izpolni tudi podatek o odstotkih popusta na blago, ki ga je naročnik mogoče v predračunu izpustil, je pa pomemben za izpeljavo pravnega posla. Nadalje ponudnik vpiše datume dobave in montaže ter datume, ki se nanašajo na garancijo in zagotavljanje rezervnih delov. Naročnik je ponudnike posebej opozoril, da bo upošteval samo prejete ponudbe, ki bodo predvidele izvedbo najkasneje do roka, ter zadoščale kriterijem, da ponudnik zagotavlja garancijsko dobo in zagotavljanje nadomestnih delov vsaj v obsegu:

- 5 let garancije za dobavljene električne postelje v celotni konfiguraciji;
- 2 leti na vzmetnice;
- 10 letno obdobje zagotavljanja rezervnih delov za ponujeno opremo.

Naročnik si je pridržal pravico, da v primeru ponujenega ugodnega popusta na predčasno plačilo, tega sprejme ali zavrne, vse v odvisnosti od likvidnostne situacije. Omeniti pa je potrebno tudi, da je naročnik v dokumentaciji navedel, da ta popust ne vpliva na izbiro najugodnejšega ponudnika, saj gre za diskrecijsko pravico naročnika, da dodatni popust sprejme – upošteval je torej ponudbe za predvideno plačilo v roku 45 dni. Z zahtevo po najmanj 5-letni garanciji pa si je naročnik zagotovil, da bo dobil vse ponudbe v primerljivi kakovosti in lahko uporabi merilo najnižje cene, saj je garancija že izločilni pogoj (garancije za postelje so v prosti prodaji običajno 12 mesecev).

Vzorec pogodbe je pomemben dokument za ponudnika. Le tega mora izpolniti in žigosati. Naročnik je opozoril, da bo končna pogodba identična oziroma z minimalnimi spremembami, predvsem glede dogovorjenih rokov izvedbe in plačila. Ponudnike je naročnik opozoril tudi na določilo, ki določa, da izbrani ponudnik sočasno s pogodbo oziroma najkasneje v roku 10 dni od podpisa pogodbe, naročniku dostavi garancijo za dobro izvedbo posla, najkasneje do sklenitve primopredajnega zapisnika pa še garancijo za odpravo napak v garancijskem obdobju. Garancije imajo lahko sledeče oblike: bančna garancija, kavcijsko zavarovanje pri zavarovalnici, menica z menično izjavo. Višina posamične garancije znaša 10% pogodbene vrednosti z DDV.

Garancijo katere prejme zavod je največkrat menica z menično izjavo, saj so vrednosti naročil manjše, medtem ko bančno garancijo prejmejo za blago in storitve oziroma gradnje višjih vrednosti. Kavcijsko zavarovanje pri zavarovalnici pa je še malo neveljavljena oblika garancije, ki spada nekako med menico z menično izjavo in bančno garancijo.

Naročnik je navedel še nekatere zahteve glede garancije za dobro izvedbo posla (pogodbenih obveznosti) in za garancijo za odpravo napak. Garancija za dobro izvedbo posla mora biti veljavna do določenega roka, kar vključuje morebitno podaljšanje roka izvedbe in morebitno odpravo napak pri izvedbi. Garancija mora obvezno vsebovati določilo, da lahko naročnik garancijo unovči v primerih, ko prodajalec za več kot 10 koledarskih dni prekorači dogovorjeni rok izvedbe in ko prodajalec pred sklenitvijo primopredajnega zapisnika ne odpravi napak, ugotovljenih pri montaži, zagonu, poskusnem delovanju ali komisijskem pregledu v roku 8 koledarskih dni od prejema poziva naročnika. Garancija za odpravo napak v garancijskem obdobju mora biti veljavna do izteka garancijskega obdobja za dobavljene postelje v celotni konfiguraciji +1 dan. Garancija mora obvezno vsebovati določilo, da lahko naročnik garancijo unovči v primeru, ko prodajalec ne odpravi napak, ugotovljenih v garancijskem obdobju in jih pokrivajo predložene garancijske izjave v roku 15 koledarskih dni od prejema poziva naročnika.

Dokumentacija iz katere je razvidna konfiguracija opreme. V tem dokumentu je naročnik ponudnike opozoril, da je ponujena oprema primerna le v primeru, če zadošča vsem dvanajstim kriterijem iz ponudnikovega predračuna. Predložena dokumentacija mora biti podana v obliki podpisanega in žigosanega pisnega predračuna iz katerega so razvidne lastnosti ponujene opreme, ki ji mora biti predložena tudi tehnična dokumentacija, za kar se šteje uradni tehnični in /ali prospektni material proizvajalca, za nadgradnje pa zadošča delavniška skica, podpisana in ožigosana s strani izvajalca nadgradnje.

Dokument garancija za resnost ponudbe je morala veljati najmanj do veljavnosti ponudbe +1 dan. Garancija je imela lahko sledeče oblike: bančna garancija, kavcijsko zavarovanje pri zavarovalnici, menica z menično izjavo. Višina garancije znaša 10% pogodbene vrednosti z DDV. Garancija mora obvezno vsebovati določilo, da lahko naročnik garancijo unovči v primerih: če ponudnik umakne pogodbo po odpiranju ponudb v času veljavnosti pogodbe ali v primeru, če najugodnejši ponudnik v določenem časovnem roku ne bo podpisal pogodbe v skladu z določbami. Zavarovanje resnosti ponudbe neizbranim ponudnikom je naročnik določil,

da je na njihovo zahtevo vrnjena v roku 20 dni po prenehanju veljavnosti ponudbe. Zavarovanje resnosti ponudbe najugodnejšega ponudnika preneha veljati, ko je najugodnejši ponudnik predpisal pogodbo in je vrnjena izdajatelju, dokumentacija pa je ponudniku vrnjena v roku 20 dni, če bo za to izražena zahteva.

S tako pripravo predračuna, navodil za izdelavo ponudbe in opredelitvijo dokumentacije, je naročnik vodil ponudnike tako, da izpeljejo posel čim lažje, s čim manj napakami, ugodno in kakovostno. Obenem se je naročnik s določenimi zahtevami zavaroval svoj interes, konkurenčnost, zmanjšal verjetnost napak npr. nepopolnost ponudb, na vsakem koraku pa zelo poudarjal ekonomičnost.

4.2.2 Predložene ponudbe

Naročnik je v razpisni dokumentaciji navedel rok za oddajo ponudb, definirano z datumom in uro, do kdaj lahko ponudniki predložijo svojo ponudbo za posel v vložišče preko Pošte Slovenije. Poleg tega je naročnik v dokumentaciji določil tudi kako mora ponudnik opremiti kuverto in na kakšen način odposlati le to. Tekom pošiljanja, je tajništvo v zavodu z časom prispetja označil vsako kuverto z datumom in uro. Ta podatek je pomemben zato, ker se po vrstnem redu prejemanja kuvert le te tudi odpira. Ponudbe so odpirali naslednjega dne, katerega je naročnik določil za oddajo ponudb. Pri odpiranju je bil prisoten samo vodja javnih naročil, komisija ni bila prisotna.

Vodja javnih naročil v zavodu je povabil k poslu 5 ponudnikov, prispele pa so 3 ponudbe. Vse oddane ponudbe so bile oddane pravočasno in sestavljene popolno. Vodja javnih naročil je o izbiri po telefonu povabil 2 ponudnika (ponudnik A in ponudnik B) k pogajanju. Tretji ponudnik pa je bil bistveno dražji, zato le tega ni pozval na pogajanja. Potek pogajanj ni bil konkretiziran. Način komuniciranja med vodjo javnih naročil in ponudnikoma je bil navzkrižen. Pogajanja so potekala po telefonu in elektronski pošti. Ponudnika sta dobila ponovno možnost opredelitve ponudbe in možnost znižanje ponudbene cene.

Ponudnik A je v drugem razgovoru v ponudbeno ceno vključil dodatni popust.
Ponudnik B je v ponovni ponudbi znižal vrednost ponudbe za eno posteljo gratis.

Začetna najbolj ugodna **ponudbena vrednost** je bila 17.250,00 Eur z DDV.

4.2.3 Odločitev o oddaji naročila

Naročnik se je odločil, da sklene posel z ponudnikom, kateri je bil po pogajanjih ugodnejši in je izpolnjeval vse pogoje, ter ga pozval k podpisu pogodbe. Odločitev o oddaji naročila je naročnik poslal v doslednem roku katerega je navedel v povabilu k oddaji ponudbe. Ponudniku je vodja javnih naročil poslal 4 izvode pogodbe 2 izvoda so vrnili podpisana in ožigosana. Pogodba, kot je bilo že navedeno je bila podobna vzorcu pogodbe, tako da je bile zahteve ponudniku že znane. Pogodba je bila sestavljena iz 15. členov. Naročnik opredeli dobavo in montažo, ki se izvede fco

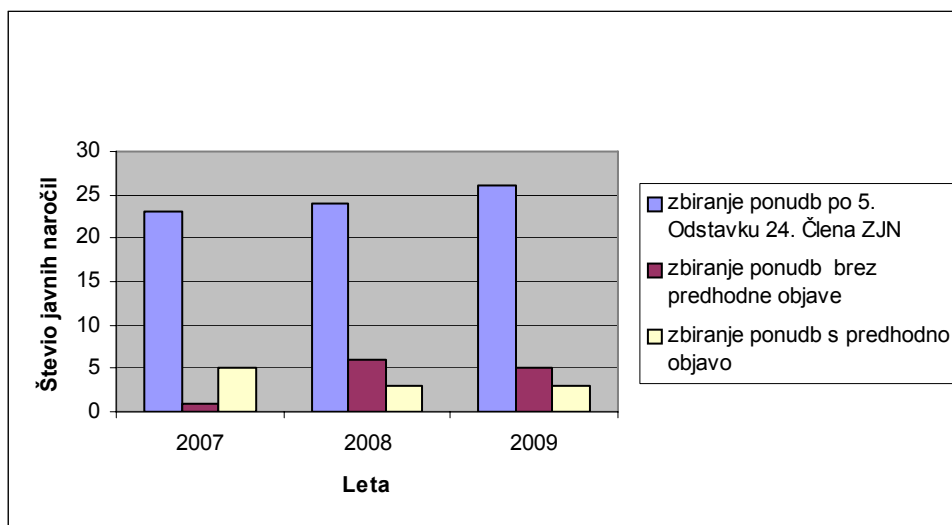
sedež naročnika in montažo opreme, ki se jo izvede na mikrolokacijah, ki jih določi naročnik. Cene za izvedbo posla so bile fiksne. **Izpostavila bi** kakovost proizvodov, katera mora ustrezati obstoječim standardom in deklarirani kakovosti na embalaži oziroma obstoječih dokumentih. Naročnik je opozoril, da v primeru kršitve določil pogodbe, si daje pravico odstopiti od pogodbe in unovčiti garancijo za dobro izvedbo posla.

Garancija za odpravo napak v garancijskem obdobju je sestavni del primopredajnega zapisnika. Priloge zapisniku so tudi garancijske izjave ter navodila za uporabo in vzdrževanje. Brez navedenih zahtev je naročnik opozoril, da smatra, da primopredaja ni bila opravljena. Pogodbeni stranki pa sta se obvezali, da bosta uredili vse kar je potrebno za izvršitev pogodbe in da bosta ravnali kot dobra gospodarja. V primeru sporov iz pogodbe, ki jih pogodbeni stranki ne bi mogli rešiti sporazumno, je pristojno sodišče v Ilirski Bistrici. Pogodba je začela veljati z dnem, ko sta obe pogodbeni stranki podpisani in po predaji garancije za dobro izvedbo del. Prodajalec je izstavil en račun za vse dobave skupaj po podpisu pogodbe. **Pogodbena vrednost** je znašala 16.440,00 Eur z DDV. Poleg tega je naročnik izkoristil 3% popust, za plačilo v 8 dneh, tako da je končna vrednost za plačilo znašala 15.946,80 Eur, oziroma 92,44% prvotno ponujene najugodnejše cene.

4.3 Statistična analiza javnih naročil v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica

V Zavodu so po letih v obdobju 2007-2009 oddali različno število naročil glede na izbrani postopek. Izračun se nahaja v Prilogi 4. V letu 2007 so oddali naročila izbranih ponudb po 5. odstavku 24. člena ZJN-2 23 naročil, v letu 2008 24 naročil in v letu 2009 26 naročil. Naročila katera so bila izbrana po postopku brez predhodne objave so v letu 2007 oddali le 1 naročilo, v letu 2008 6 naročil in v letu 2009 5 naročil. V letu 2007 je bilo oddanih 5 naročil izbranih s predhodno objavo v letu 2008 in letu 2009 so oddali enako število naročil in sicer 3. Skupno so oddali največ naročil, ne glede na objavo v letu 2009 in sicer kar 34, medtem ko so števila vrednosti naročil v letu 2007 29 naročil in v letu 2008 33 naročil. Glede na izbrani postopek so v obdobju 2007-2009 oddali izbrane ponudbe po 5. odstavku 24. člena ZJN - 2 skupno 73 naročil, po postopku izbiranja ponudb brez predhodne objave 12 naročil in po postopku izbiranja ponudb s predhodno objavo 11 naročil. Neodvisno od postopka in leta so v razdobju oddali skupno 94 naročil.

Slika 2: Skupno število javnih naročil po letih v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica v obdobju 2007-2009

Vir: Interni podatki Doma starejših občanov Ilirska Bistrica.

Vrednosti javnih naročil po zbiranju ponudb glede na ocenjeno in ponujeno vrednost brez DDV je bila v Zavodu v obdobju 2007-2009 različna kar je razvidno iz Priloge 5. Po 5. odstavku 24. člena ZJN-2 je bila največja razlika v letu 2007, saj je znašala med ponudbeno vrednostjo brez DDV in ocenjeno vrednostjo kar 14.155,23 Eur oziroma je bila ponudbena vrednost brez DDV višja za 11,06 %. Pri postopku zbiranja ponudb brez predhodne objave je znašala največja razlika v letu 2007 med ponudbeno vrednostjo in ocenjeno vrednostjo za 15.728,98 Eur oziroma je bila ponudbena cena v primerjavi z načrtovano nižja za 71,57%. Za izbiranje ponudb s predhodno objavo je bila največja razlika v vrednosti med ponudbeno vrednostjo brez DDV in ocenjeno vrednostjo brez DDV ponovno v letu 2007 višja in sicer za 25.876,35 Eur oziroma za 12,5 %. Najboljšo ocenjeno vrednost brez DDV v primerjavi s ponudbeno vrednostjo brez DDV ne glede na postopek, je naročnik ocenil v letu 2009 pri izbiranju ponudb brez predhodne objave, kjer je bila vrednost ponudbe brez DDV v primerjavi z ocenjeno vrednostjo z DDV nižja za 303,48 Eur oziroma za 0,4 %.

Delež javnih naročil v strukturi odhodkov je bil v Zavodu po letih v razdobju 2007-2009 različen, izračun se nahaja v Prilogi 6. V letu 2007 znašal delež javnih naročil v vrednosti vseh odhodkov 34,90 %, od tega za živila 8,47 %, in za materialne in nematerialne stroške 26,43 %. V letu 2008 je bil delež javnih naročil v strukturi odhodkov nižji za 4,8 odstotne točke, saj je znašal 30,10 %, od tega za živila 8,22 % in odhodki za materialne in nematerialne stroške 21,88 %. V letu 2009 so javna naročila v strukturi odhodkov znašala najmanj v tem obdobju in sicer 27,80 %, za živila 7,83 % in delež za materialne in nematerialne stroške 19,98 %. S temi podatki lahko potrdim tezo pomembnosti javnih naročil v vsakem javnem zavodu, saj je delež javnih naročil v strukturi odhodkov visok, zato je potrebno skrbno načrtovati. Če leto 2009 primerjamo z letom 2007, so imeli v zavodu za kar 7,1 % manj javnih naročil kar znaša v vrednosti prihranka za 82.005,00 Eur.

V Javna naročila niso zajeta skupna javna naročila, ki jih za zavod izvaja Skupnost socialnih zavodov Slovenije. Ta naročila so elektrika, kurilno olje in zavarovanje zgradb, opreme in odgovornosti.

SKLEP

Javno naročanje dosega vedno večji pomen. Na eni strani zato, ker se delež v BDP-ju namenjen za javna naročila iz leta v leto veča tako v Sloveniji kot tudi Evropski uniji, na drugi strani pa zato, ker gre za proračunski denar, kateri mora biti racionalno porabljen. Javna naročila imajo tudi tako velik pomen zato, ker skozi le ta javni sektor zagotavlja sredstva za uspešno in nemoteno poslovanje. Nenazadnje, je to področje predvsem iz strani zakonodaje vzeto velikokrat pod drobnogled, saj poskuša vlada vse anomalije katere prinašajo izkušnje, odpraviti. Zadnja sprememba se je zgodila ravno v letu 2010.

Javna naročila so zelo urejena, ne samo zato, ker naročnika in ponudnika vodijo skozi postopek, temveč tudi zato, ker je zakon tako sestavljen, kot poteka celotna proces pridobivanja naročila. Tudi Portal javnih naročil omogoča veliko informiranosti, ustvarja veliko dinamike med naročnikom in ponudnikom, da izvedeta čim boljši posel. Čeprav so bili predlogi že v prejšnjih letih podani je Vlada v letu 2009 sprejela Predlog o agenciji za javno naročanje katere cilj je vzpostaviti enotno okolje javnega naročanja in odpreti trg javnih naročil s doseganjem čim večje kakovosti bo v pomoč pri poslovanju, le to bo pa tudi pripomoglo k večjemu nadzoru nad javnimi naročili v državi. Ker je pomen o varovanju okolja na vseh področjih vedno večkrat omenjen, pri tem javna naročila niso bila nobena izjema se je pričeval omenjati predvsem pojem Zelena javna naročila. Namen je predvsem kupiti blago, storitve ali gradnje z enakimi funkcijami vendar pri tem zmanjšati vpliv na okolje skozi celoten življenjski cikel izdelka.

Na primeru javnih naročil v Zavodu sem preko izvedbe celotnega javnega naročila izkusila, da je potrebno veliko discipline in predpriprav predvsem pri pravilni sestavi dokumentacije za uspešno izvedbo posla. Naročnik mora imeti dober vpogled na ponudbeni trg ter stalno spremljati trende in novosti. Sodelovanje med naročnikom in ponudniki je pomembno predvsem zato, da naročnik ne odstopi od svojih zahtev in mora znati dobro pretehtati različne ponudbe kar seveda prinesejo dolgoletne izkušnje. Zagotovo pa je ključnega pomena povezanost oddelka za javno naročanje znotraj Zavoda ter povezanost Zavoda z zunanjim svetom.

LITERATURA IN VIRI

1. Avberht, A., Zajc, B., Erjavec, M., Dren, M., Potočnik, M., & Perko, A. (2008). *Priročnik za javno naročanje*. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije
2. Bagon, J., Cirman, A., Hajtnik, T., Kociper, M., Kričej, D., Matas, S., Perenič, G., Musar, Pirc N., Šturm, J., Vesel T. M., Ulaga Z., Verčič D., Virant G., Zavrl F., & Zore Tavčar U., (2006). *Priročnik za javne menedžerje*. Ljubljana Portis
3. Burja, A. (2010). (2.4.2010). *Mag. Alenka Burja o trendih zelenega javnega naročanja v EU* [konferenca- javni nastopi]. Ljubljana: Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve.
4. Čampa, M., Kodela F., Matas S., Šoltes I., & Šular T. (2007). *Zakon o javnem naročanju s komentarjem*. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije.
5. *Dom starejših občanov Ilirska Bistrica*. Najdeno 12. aprila 2010 na spletnem naslovu <http://www.dso-ilb.si/>
6. Državna revizijska komisija Republike Slovenije (b.l.). Letno poročilo za leto 2009. Najdeno 28. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.dkom.si/util/bin.php?id=2010072208424444>
7. Državni zbor. Poslanska vprašanja in pobude. Najdeno 2. avgusta 2010 na spletnem naslovu <http://www.dz-rs.si/index.php?id=94&o=720&unid=VPP%7C985573FBC4F24154C125766B0058AF2B&showdoc=1>
8. Evropska Komisija (2005). *Kupujte zeleno! Priročnik o ekološkem okolju –okolju prijaznem-javnem naročanju*. Luxembourg: Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti.
9. Hočevar, M. (2007). *Kontroling stroškov: oblikovanje računovodskih informacij za managersko odločanje*. 1. natis. Ljubljana: Založba GV- Zbirka manager.
10. Interni podatki Doma starejših občanov Ilirska Bistrica
11. Kovač, M. (2009). *Javna naročila in javno-zasebno partnerstvo: pregled veljavne zakonodaje z vzorci razpisne dokumentacije, obrazcev in drugih aktov*. 1 natis. Ljubljana: Planet GV, poslovno izobraževanje.
12. Lah, M. (2007). Načrtovanje notranje revizije javnih naročil v občini. *Revizor, revija o reviziji*, 18(7-8).
13. Matas, S., & Planinšič, N. (2010). *Zakon o javnem naročanju (ZJN-2): (neuradno prečiščeno besedilo) z uvodnimi pojasnili k spremembam zakona ter stvarnim kazalom*. 1. natis. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije.
14. Matas, S., Škufca, U., & Mrzel, M. (2006). *Vzorčna razpisna dokumentacija v postopkih oddaje javnih naročil v teoriji in praksi: priročnik*. Ljubljana: Primath.
15. Ministrstvo za Finance. (2010). Koristne informacije za javno naročanje. Najdeno 17. maja 2010 na spletnem naslovu: http://www.mf.gov.si/slov/javnar/izvlecki_nova_zak.htm

16. Ministrstvo za javno upravo. (2010). Predlog zakona o javni agenciji za javno naročanje. Ljubljana: Ministrstvo za javno upravo.
17. Mužina, A., Planinšič, N. (2002). *Pravno varstvo v postopkih oddaje javnih naročil*. Ljubljana: Odin, d.o.o.
18. Novinarska konferenca. 1. oktober 2009. Strukturne prilagoditve v letih 2010 in 2011. Ljubljana: Služba Vlade republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve.
19. *Obisk Doma starejših občanov Ilirska Bistrica*. Najdeno 10. avgusta na spletnem naslovu <http://www.varuh-rs.si/o-instituciji/podrocja-dela-varuha/varuh-kot-drzavni-preventivni-mehanizem/novice/detajl/obisk-doma-starejsih-obcanov-ilirska-bistrica/?cHash=87fee0a42d>
20. *Portal javnih naročil*. Najdeno 24. aprila 2010 na spletnem naslovu <http://www.enarocanje.si/?podrocje=portal>
21. Potočnik, V.(2002).*Nabavno poslovanje s primeri iz prakse*. 1.natis. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
22. Praetor d.o.o..Spletni priročnik za javna naročila. Najdeno 16. aprila 2010 na spletnem naslovu <http://www.mojdenar.com/alea/dokumenti/dokument.asp?id=15>
23. Ravnikar Šurk M.(2010, 16. februar): Ne moremo vnaprej svetovati, kaj je narobe. *Revija Večer*. Najdeno 4. avgusta 2010 na spletnem naslovu http://bor.czp-vecer.si/VECER2000_XP/2010/02/16/2010-02-16_STR-11-11_MX-01_Izd-01-02-03-04-05-06_PAG-GOSPODARST.PDF
24. Revija Obrtnik (Oktober, 2007).Obrtnikov svetovalec: Revizija javnih naročil po novem. *Revija Obrtnik*. Najdeno 4. avgusta 2010 na spletnem naslovu <http://www.ozs.si/obrtnik/prispevek.asp?IDpm=4004&ID=13395>
25. Sta. (2010, 15. marec). V javni razpravi predlog zakona o javni agenciji za javno naročanje. *novice.Dnevnik.si*. Najdeno 8. septembra 2010 na spletnem naslovu <http://www.dnevnik.si/novice/slovenija/1042345010>
26. Šoltes, I.(2009, 21. julij). Realnost javnih naročil. *Razgledi.net*. Najdeno 4. avgusta 2010 na spletnem naslovu <http://razgledi.net/2009/07/21/realnost-javnih-narocil-v-sloveniji/>
27. Tax-Fin- Lex. (2010, 20. maj). Vlada predlaga ustanovitev agencije za javno naročanje. Najdeno 27.julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.tax-fin-lex.si/StaNews.aspx?nid=366>
28. Tomšič, M. (2007). Eko merila pri javnem naročanju. Gradbeni inštitut ZRMK d.o.o. Ljubljana. Najdeno 3. avgusta 2010 na spletnem naslovu <http://www.gi-zrmk.si/EUPROJEKTI/GreenLabelsPurchase/GLP%20Eko%20merila%20pri%20javnih%20narocilih%20-%20MEGRA%2007.PDF>
29. Vlada Republike Slovenije. (2009). Akcijski načrt za zeleno javno naročanje za obdobju 2009-2012. Ljubljana: Republika Slovenija.
30. Zakon o javni agenciji za javno naročanje (ZJANJ). Uradni list RS. št. 59/2010.
31. Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja (uradno prečiščeno besedilo)(ZRPJN-UPB 5). Uradni list RS št. 94/2007.

32. Zakon o javnem naročanju (ZJN-2). Uradni list RS št. 16/2008.

33. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju (ZJN-2B). Uradni list RS št. 19/2010.

PRILOGE

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Plačilo takse za postopek revizije javnega naročila.....	1
Priloga 2: Skupine izdelkov in storitev in ciljne vrednosti za zeleno javno naročanje do leta 2012	2
Priloga 3: Zeleni oznaki Energy star in EU Eco-label	3
Priloga 4: Število javnih naročil v Domu starejših občanov po letih v razdobju 2007-2009	4
Priloga 5: Vrednosti javnih naročil v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica za obdobje 2007- 2009	5
Priloga 6: Vrednost javnih naročil v odhodkih v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica za obdobje 2007-2009.....	6

Priloga 1: *Plačilo takse za postopek revizije javnega naročila*

Mesto objave	Predmet naročila	Višina takse v Eur
Portal javnih naročil	Blago	2.500
	Storitev	2.500
	Gradnja	5.000
Portal javnih naročil in Uradni list Evropske unije	Blago	5.000
	Storitev	5.000
	Gradnja	10.000

Vir: Spletna stran Ministrstva za finance RS.

Priloga 2: Skupine izdelkov in storitev in ciljne vrednosti za zeleno javno naročanje do leta 2012

Skupine izdelkov	% ZeJN v letu 2012
Gradbeništvo in stavbe	30,00
Čistila	60,00
Elektronska pisarniška oprema	95,00
Vozila	40,00
Električna energija	100,00
Pohištvo	50,00
Papir	70,00
Hrana	40,00

Vir: Služba vladne RS za razvoj in Evropske zadeve- Akcijski načrt za zeleno javno naročanje.

Opomba: Skupine izdelkov so kompleksne in zajemajo več podskupin izdelkov. Cilji za posamezen podskupine bodo bolj natančno opredeljene v izvedbenem aktu, ki bo sprejet po sprejemu Akcijskega načrta za zeleno javno naročanje.

Priloga 3: Zeleni oznaki Energy star in EU Eco-label

Vir: Gradbeni inštitut ZRMK d.o.o., 2007.

Priloga 4: Število javnih naročil v Domu starejših občanov po letih v razdobju 2007-2009

Leta	2007	2008	2009	Skupaj
Zbiranje ponudb po 5. Odstavku 24. Člena ZJN	23	24	26	73
Zbiranje ponudb brez predhodne objave	1	6	5	12
Zbiranje ponudb s predhodno objavo	5	3	3	11
Skupaj	29	33	34	96

Vir: Interni podatki Doma starejših občanov Ilirska Bistrica.

Priloga 5: Vrednosti javnih naročil v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica za obdobje 2007-2009

Način objava ponudbe	Zbiranje ponudb po 5. odstavku 24. člena ZJN-2			Zbiranje ponudb brez predhodne objave			Zbiranje ponudb s predhodno objavo		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Vrednost									
Ocenjena vrednost brez DDV	127.895,85 €	132.706,70 €	151.100,00 €	21.978,98 €	116.026,06 €	81.000,00 €	207.000,00 €	205.300,00 €	180.000,00 €
Ponudbena vrednost brez DDV	142.051,08 €	130.793,72 €	141.175,02 €	6.250,00 €	110.237,20 €	80.696,52 €	232.876,35 €	198.458,06 €	175.659,35 €
Ponudbena vrednost z DDV	164.324,89 €	151.772,96 €	160.212,67 €	26.374,77 €	122.819,35 €	90.956,07 €	252.670,84 €	215.326,99 €	190.612,82 €
Ponudbena vrednost brez DDV Ocen. vred. brez DDV	14.155,23 €	-1.912,98 €	-9.924,98 €	-15.728,98 €	-5.788,86 €	-303,48 €	25.876,35 €	-6.841,94 €	-4.340,65 €
Ocenjena vrednost brez DDV/Ponudbena vrednost brez DDV*100	111,06	98,5	93,43	28,43	95,01	99,6	112,5	96,66	97,58

Vir: Interni podatki Doma starejših občanov Ilirska Bistrica.

Priloga 6: *Vrednost javnih naročil v odhodkih v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica za obdobje 2007-2009*

Leto	Vrednost odhodkov	Vrednost odhodkov brez osebnih dohodkov in amortizacije		Delež JN v vrednosti odhodkov za živila	Delež JN v vrednosti odhodkov za mat. in nemat. stroške	Delež JN v vrednosti vseh odhodkov
		Živila	Materialni in nematerialni stroški			
2007	3.001.871,00 €	254.322,00 €	793.317,00 €	8,47	26,43	34,90
2008	3.268.736,00 €	268.626,00 €	715.142,00 €	8,22	21,88	30,10
2009	3.472.955,00 €	271.869,00 €	693.765,00 €	7,83	19,98	27,80

Vir: Interni podatki Doma starejših občanov Ilirska Bistrica.

Opomba: V javna naročila niso zajeta skupna javna naročila, k jih za dom izvaja Skupnost socialnih zavodov Slovenije (SSES), kot so električna, kurilna olja, zavarovanje zgradbe, opreme in odgovornosti.